

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoľškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво Koroška cesta šte. 5, vprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprtje reklamacije so poštnine proste.

Kmetom v pozdrav!

Prihodnji ponedeljek dne 21. t. m. se zberejo v Mariboru kmetje Slovenskega Štajerja, da si ustanovijo svojo stanovsko-politično organizacijo „Slovensko kmečko zvezo.“ Velevažen dan bo to, ne samo za spodnještajerski kmečki stan, ampak sploh za naše politično življenje v bodočnosti.

Do zadnjega časa so se brigali naši politiki večinoma le za uradniška in jezikovna vprašanja. Da se da pravica našemu jeziku v uradu in šoli, da se postavljajo povsod le Slovenci kot uradniki, bila je glavna in edina briga naše politične javnosti. Ta dvojna skrb za uradnike in jezik spada sicer tudi v naš program, toda razmere sedanjega časa in dogodki pri drugih narodih in po tujih državah nam kažejo, da mora dandanes stati v ospredju vsake narodne politike tudi skrb za gospodarski razvoj in napredek kmečkega stanu. In v čast si štejemo, da so ravno sodelovalci in prijatelji našega lista največ pripomogli, da se je začelo pri nas globokeje in čvrsteje zanimanje za kmečka vprašanja in da so bili oni tudi glavni činitelji pri ustanovitvi „Slovenske kmečke zveze.“

Kmečka misel, kmečka zavednost se je hitro širila po našem Štajerju in kmetje z veseljem pozdravljajo od vseh strani novo organizacijo, v kateri bodo njihove kmečke zahteve naše najkrepkejši naglas.

Seveda se silijo k novi kmečki zvezi sedaj tudi ljudje, ki dosihdob niso imeli nobenega smisla za kmečka vprašanja in kateri bi radi s svojo navzočnostjo v novi organizaciji samo dosegli, da bi se kmečka zveza ne razvijala, kakor ji je treba. Zato je tudi nova liberalna „Narodna stranka“ izdala geslo, naskočiti ustvarjajočo se kmečko organizacijo ter ji odkazati le omejeni krog kake podružnice kmetijske družbe. „Narodna stranka“ s tem dokazuje, da se ona sama ni postavila na pravo stališče in da ji ni bil prvi namen posvetiti svoje delo kmečkemu stanu.

Toda skritim sovražnikom kmečke organizacije se ne bo posrečil njihov namen. Spodnještajerski slovenski kmetje odklanjajo neodkrit in nepopoln program liberalne stranke na Štajerskem ter si bodo

tudi brez njih, in če treba, tudi proti njim ustvarili svojo zvezo, ki bo pred vsem kmečka, a ne bo pozabila tudi na verski in narodni program spodnještajerskih Slovencev.

Kakor so si že dolgo vrsto let želeli naši kmetje, to bodo sedaj našli v Kmečki zvezi: društvo, ki bo si stavilo za glavno nalogo, zahteve kmečkega stanu spraviti v naše politično ospredje.

Slovenski kmetje! Sprejmite torej sedaj Slovensko kmečko zvezo kot svojo voditeljico v vseh javnih stanovskih vprašanjih! Oklenite se je, ne gujte jo in pridobivajte ji udov in podpornikov.

Vrlim kmetom, ki se bodo zbrali dne 21. t. m. na ustanovnem zboru Slovenske kmečke zveze, pa naš iskreni pozdrav! Prva širja kmečka organizacija na Slovenskem, naj živi!

Spodnještajerska kmečka organizacija.

Piše Martin Cerjak, ekonom v Rajhenburgu.

II.

V drugi vrsti pričeti nam je takoj z reorganizacijo (preosnovo) celega dosedanjega gospodarstva, celega dosedanjega gospodarskega sistema ali načina.

Če pregledujemo večino naših kmetij, vidimo, da se obdelovanje naših posestev — in sploh celo gospodarstvo — vrši po ravno istem načinu, po ravno isti poti, kakor recimo pred 50 leti. A vendar so se razmere zdatno spremenile!

Na parcelah, kjer je že ded in praded pridelke za živež in prodajo prideloval, prideluje jih dandanes njegov vnuk dosledno v tem razmerju, po stopinjah svojih nekdanjih prednikov. V tem oziru se v redkih slučajih upošteva spremenjajoče razmerje cen naših pridelkov. — Razmerje med njivami in travniki, kakor je bilo mogoče pred 100 leti na kakem posestvu, seveda Bog ne da, če bi se kaj spremenilo! — In vendar se prodaja pšenica danes po 7—8 gld. met. stot, medtem ko se je prej prodajala po 14—20 gld. A nasprotno so se poljski delavci — in pri poljskih opravilih se potrebuje ravno največ delavskih moči — trikrat podražili. Cena goveje živine in svinjam se je temu nasprotno v primeri s cenami pred petdeset leti danes ravno podvojila.

In mi kljub slabim žitnim cenam, kljub pomanjkanju poljskih delavcev in draginji teh, se še vedno po nepotrednem in mnogokrat v svojo lastno škodo ukvarjamo v toliki meri s poljedelstvom, misleč, da ne smemo par repov v hlevu več rediti kakor je imel naš praded navado.

Ne trdim, če bi bile dandanes razmere iste, kakor so bile v prejšnjih časih, da ne bi mogli kmetje izhajati, nasprotno, mislim da bi bolje izhajali, kakor so v prejšnjih časih. Toda potrebščine so danes večje, mi smo torej prisiljeni uravnati naše gospodarstvo primerno novodobnim razmeram, drugače se sploh ne smemo čuditi, če nazadujemo.

Tarnamo, da na naših poljih vedno manj pridelujemo! Seveda, danes ni pri hiši toliko cenih delavskih moči, kakor nekdanj — se torej vsa opravila ne morejo tako vestno in o pravem času opravljati kakor nekdanj — nasledek torej: manjši pridelek in povrh zelo drag; razun tega nam še pa vedno potrebne gnoja primanjkuje.

Učimo se od obrtnikov! Trgovec danes tudi nima mogoče kake stvari v zalogi — vsaj iste kakovosti ne — med tem ko je imel pred leti cele kupe. Pa vprašajte ga, zakaj se ne peča več s tem. Odgovor: „Danes se po tem blagu malo vprašuje.“ Obrtniki, rokodelci in drugi prozvajalni stanovi vedno tuhtajo, kako svoj blagovni promet, oziroma produkcijo svojih izdelkov, bolj primerno razmeram sedanjega časa urediti, le za kmeta bi pa naj bilo dobro, vedno po starem kopitu gospodariti.

Celi razvoj kmetijstva i spreminjajoče cene našim pridelkom bosta treba skrbno zasledovati, potem nam ne bode težko, priti do zaključka, kako naše gospodarstvo urediti, da nam bode res dobiček donášalo.

Nikar mi spodnještajerski kmetje ne vpijmo radi slabih žitnih cen. To še ni največje zlo. Mi sploh ne moremo pri našem pridelovanju in pri naših razmerah konkurirati (tekmovati) z velikim veleposestniki in žitnimi magnati po Ogrskem in po Slavoniji, z mogočnimi farmerji po Ameriki in drugod, kjer se pridelovanje žita vrši na velikanskih parcelah — mnogokrat po 1000 oralov in več skupaj — z novodobnimi različnimi parnimi stroji in drugimi modernimi pripravami. Oni postavijo različna žita na naš trg — da celo iz daljne Amerike — ceneje nego nas pridelovanje stane. Mnogokrat pride spodnještajerski kmet v položaj, da mora žito kupiti v slabih letih; tudi poljski delavci bi se podražili vsled višjih žitnih cen, kajti oni se morajo prištevati med konsumente. Seveda govorim tukaj v ožjem pomenu, edino kar se tiče Spodnje Štajerske.

LISTEK.

Zobje in njihove bolezni.

V bralnem društvu v Studencih govoril prof. dr. L. Poljanec.

Zobna ščetka ne sme biti pretrda, da ne rani zobine ali dlesen, ne sme pa tudi biti pregosta, ker se drugače nesnaga le težko spravi iz nje. Dobro je, če se namoči ščetka v kakem zobnem prašku ali past. V trgovinah vam ponujajo vse polno takih praškov in past, da si človek skoro ne more več pomniti njihovih imen, kalodont itd., toda vse imajo eno skupno slabo lastnost, da so predragi. Dalje praški ne smejo imeti oleja ali plovca (plovec je lahek, puhčav kamen, ki z njim mizarji gladijo in lešči les) v sebi, ker so te snovi pretrde in obrusijo prehitro sklenino, najboljše in tudi ne predrag je izprani kredni prašek.

Naši kmetje nimajo ne ščetk, ne zobnih praškov, a vendar se jim dostikrat svetijo zdravi zobje kakor sneg, pač pa imajo pri hiši črn trdi kruh, dostikrat ovsenjak, ki iz njega gleda polno res.

Ko kmetje žulijo svoj trdi kruh, si očistijo z njim zobe boljše, ko mi meščani z vsemi ščetkami in praški.

IV. V ustih se nahajajo poleg jedilnih ostankov tudi kali gnilobnih bakterij in plesnivcev, to je premajhnih rastlinic, ki povzročajo gnitje. Te gnilobne kali prihajajo v usta z jedmi ali s prahom, ki ga vdihavamo.

Kakor smo čuli prej, izmočijo kisline zobem apnene soli, da ostane le klejevina; te klejevine se lotijo gnilobne bakterije in plesnivci, da začne gniti.

Nagnito gnezdo raste v zobu, načenja polagoma vso zobovino in pride naposled do zobove klice in njegove čutnice ali živca: takrat začne človeka boleti njegov zob.

Poleg drugih že popisanih pripomočkov, s kojimi čistimo in snažimo zobe, moramo imeti še take, da umorimo z njimi gnilobne bakterije in plesnivce in razkužimo usta.

Takih ustnih vod je mnogo, po časnikih jih silno hvalijo in priporočajo, zato so pa tudi tako zelo drage. Mi se hočemo rajše držati navadnih pripomočkov, ki so dobri ravno tako in še ceni n. pr. boraks, soda (kisli natrijev karbonat), kalijev permanganat in alkohol ali vinski cvet.

Plesnivci trpinčijo posebno majhne otroke, ko še sesajo mleko; saj veste, da se jim napravijo v ustih takozvane gobice. Taka usta rahlo otiraš z gobico ali cunjico, ki si jo namočil v boraksovo raztopino, tudi cizek polagaš, ako ga ne potrebuješ, vedno vanjo, da se očisti in razkuži. Raztopina sode v vodi je ravno tako dobra; ne mislim pa tukaj navadne sode, s katero snažimo tla in perilo, temveč kisli natrijev karbonat, ki ga vzamemo, ako imamo pokvarjen želodec ter se nas poloti zgaga ali gorečica.

Dober in neškodljiv pripomoček je kalijev permanganat, za 10 vinarjev ga dobimo v lekarni toliko, da izhajamo vse leto. Kalijev permanganat dobimo v temnordečih zrncih, ki se raztapljajo v vodi z vijoličasto barvo; vendar raztopina ne sme biti temnovijoličaste barve, temveč rdeča, drugače je premočna in razje v ustih sluznico, to je mehko kožo. Najboljše je, da raztopimo ves kalijev permanganat v mali steklenici in iz te steklenice prilivamo kozarec vode vsakokrat 1—3 kaplice.

Tudi alkohol vpliva dobro, tej tekočini pravimo tudi vinski cvet ali žganje. V kozarec vode nalijemo 20—30 kapljic žganja in izperemo s to mešanico usta. No če kdo nazadnje požre zjutraj na tešče požirek žganja, to ustom in zobem ne škodi, narobe; treba bi pa bilo, da se požirek žganja malo povalja po ustih, da pride v vse kote in luknjice in jih razkuži.

Navadno delajo žganjepivci drugače: nastavi kozareček, zamiži, in že je vse v želodcu. Samo po jeziku in po grlu ga je popraskalo malo, zobje, nebo in koti v ustih pa niso čutili ničesar.

Ko smo si očistili usta s kako zobno vodo, izplaknemo jih še s čisto vodo, da ne ostane v njih nikak duh in okus.

Tako ravna jo tisti ljudje, ki hočejo imeti zdrave zobe, ne pa opravka z zobozdravniki. Posebno prosim vas zakonske moše, ki imate doma otroke, da gledate na njihove zobe. Pri priliki se kupi otroku zobova ščetka (saj ni treba kaj posebno dragega), malo zobnega prahu in kalijevega permanganata; izprva se drži kisle in kremži, ko si mora po vsaki jedi čistiti zobe, s časom se pa privadi tako, da mu je čiščenje zob naravnost potreba.

Kaj pa je storiti z nagnitimi zobmi, kako se jih spozna? Nagniti zob je zelo občutljiv, deni prav mrzle vode v usta in začne te boleti.

Prav gotovo znamenje nagnitega zoba je, da se ponavljajo hude bolečine pri vsaki priliki, da ne veš več, kaj bi počel, kaj opustil. Tu ne pomaga nič, tu je treba iti k zobozdravniku, ako sta človeku mari zob in zdravje.

Kedar je nagnito gnezdo še majhno, zdravnik izdolbi in izvrti z dletcem vso bolno zobovino in jo zalije s kakim mašilom ali plombo. Sedaj navadna

Vsled našega ugodnega podnebja in z ozirom na naša po večini ugodna tla imamo mi druge pripomočke, si naše gnotno stanje izboljšati.

Z ozirom na zgorajšnja razmotrivanja sprememimo sposobna polja, kar jih imamo odveč, v stalne travnike, oziroma pečajmo se bolj s pridelovanjem krmskih rastlin. S tem sporedno pomnožimo našo govedorejo. Pri tem se nam ob enem opravi stroški zdatno znižajo, kajti eden človek lahko 12–16 komadov goveje živine ravno tako opravi, kakor 6–8 glav.

O dobičkonosnem spreminjanju njiv v travnike navajam sledeče: Predlanskim napravil sem iz njiv 2 oral travnike ali senože. Seveda se je travno seme kupilo. Že tisto leto se je toliko krme pridelalo, da se je seme splačalo in drugi stroški povrnili. Pretečeno leto pridelalo se je krme 120 met. stotov — torej 60 met. stotov na oral. Cena met. stota doma 6 kron, torej en oral 60 met. stotov po 6 kron zneso 360 kron. Delo enega leta za oral 60 kron — kar je zelo veliko — ostane čistega dobička 300 kron na oral. — Pa mi naj kateri kmet pokaže svoje polje, kjer mu nosi 1 oral blizu 300 kron čistega dobička!

Če bomo imeli vsled spremembe našega polja v travnike polovico manj njiv, nič ne škodi, se pa lahko te bolj gnojijo in boljše obdelujejo in pridelek bo na manjšem prostoru z manjšimi stroški ravno isti — če ne večji — kakor prej na vseh njivah.

Kako je Stiger kot okrajni načelnik gospodaril?

Slov. Bistrica, januarja 1907.

I.

Že šest in pol leta gospodari Stiger v okraju Slov. Bistrica. Doba Stigerjeva je že potekla pred pol letom, a slavno c. kr. okr. glavarstvo v Mariboru ni še do danes razpisalo nove volitve — iz gole ljubezni do Stigerja, češ: naj še sedi nekaj časa na svojem prestolu.

Pa naj bi že bilo, ko bi zajec ne tičal v drugem grmu. Stiger si je v glavo vtepel, da mesto Slov. Bistrica propade, če ne dobi železnice na koledvor. Dežela zida železnico, če okraj prevzame poročto, da bo nesla. Ali železnica je počasi dozorela; dokler ne dozori, se niso smele volitve razpisati, ker bi novi okrajni zastop morebiti ne bil voljen, se zavezati, da plača vsako leto 4000 K za železnico, ako nji bo drobiža primanjkovalo — in to za večne čase!

Železnica je dozorela srečno pred Božičem; okrajni zastop je poročto sprejel in čuda: volilni imenik je že razpostavljen!

Vprašamo c. kr. okrajno glavarstvo, zakaj ni razpisalo volitev ob pravem času? Ali c. kr., od ljudstva plačani uradniki tega urada spijo, da ne vedo, kedaj poteče doba okrajnemu zastopu?

Skrajni čas je, da dobi državne vaje v roke novi ljudski državni zbor in ljudska vlada, ki bo storila konec samovoljnemu postopanju nemških državnih uradnikov na Slovenskem! To na naslov c. kr. okrajnega glavarstva!

Pa obrnimo se k okrajnemu načelniku Stigerju ter mu potipajmo na žilo: Očka, kako ste pa kaj gospodarili preteklih šest let, ki so vam jih prisodili volilci in zadnji pol leta po milosti c. kr. okrajnega glavarstva?

Ko je Stiger postal načelnik, je bil okraj brez dolga. Slovenski zastop je v treh dobah varčeval in poplačal velik dolg, ki so bili napravili Nemci. Za Stigerja je bilo delo lahko. Stiger je izvršil cesto v Šmartin, katero je bil sklenil že slovenski okrajni

zastop, stala je 35.000 K; dala se je podpora za tinsko cesto v znesku okoli 10.000 K; cesta v Laporje je stala 40.000 K in stroški za cesto v Črešnjevec so znašali do 1. januarja 1907 kakih 30.000 kron. Izdalo se je torej za ceste okroglih 100.000 K. Toliko znaša cestni dolg okraja; pa ta dolg okraja ni nepotreben dolg, ceste so se morale napraviti, da se uboge posestnike potegne iz blata.

Ali dolga ima pa okraj še enkrat toliko! V proračunu za leto 1907 je postavka: za obresti okrajnega dolga 8000 K; 8000 K so pa obresti od 200.000 K; po tem takim je narastel dolg gotovo do konca leta 1906. do visokosti 180.000 K.

Če je torej nemški okrajni zastop za ceste v 6 in pol letih izdal 100.000 K, se vpraša, zakaj pa je šlo ostalih 80.000 K?

Naj nam torej očka Stiger ne zamerijo, če jih ponižno vprašamo: Kam pa ste djali 80.000 K? Zakaj ste jih porabili?

Mi vemo, da ste podpirali živino-, svinje- in konjerejo, mi vemo, da ste kupovali nemške peteline, kozle in ovce in jih nastavljali po okraju, a za te izdatke je bilo preskrbljeno v proračunu, ki je bil pokrit z 35 % dokladami in dobičkom okrajne hranilnice. Zakaj ste torej naložili okraju celih 80.000 K nepotrebnega dolga! Dajte odgovor od svojega gospodarjenja!

Mi vemo, da ni Stiger denarja zapravil, a izdal ga je po nepotrebnem, ker gospod s kmečkim denarjem ne zna gospodariti. Pa kaj se če; denar je fuč — volilec pa naj zasveti vendar enkrat svetla luč!

Ko tako tuhtam, kje bi bilo tistih 80.000 K, se spominjam na to-le:

Šel sem lani iz Poljčan v Makole; tam neki blizu Globokega je bil svoje dni majhen brežič. Ali čuda, ni ga bilo več; kam je izginil? Ga je zemlja požrla? Brežiča nikjer, zato pa se je okrajna cesta skoraj ravno okoli njega vila. To pa to, si mislim! Ta-le bistriški okraj pač mora imeti denarja kot toče, da že tako male brežiče prestavlja. Srečam možakarja in rečem: „No, oče, zdaj pač lahko vozite; kako vendar Stiger ljubi vas kmete; vse ceste vam poniža; če bo to tako naprej šlo, vam Stiger še gotovo vodoravno pot na peč napravi, da po zimi pridete ložje na njo.“

„No, no, le počasi“, se odreže možakar, „je že prav; pa Stiger tega ni storil iz ljubezni do kmeta.“ „Kdo pa je ganil njegovo mehko srce?“ „Veste, v Poljčanah je doma mlinar Tona, saj ga poznate. Tona ima blizu tistega brežiča, ki ste vi rekli, da ga je zemlja požrla, pa ga ni, omoženo hčer; hudo se je bal, da se ne bi zet in hčer kje na tem brežiču pobila. Pa Tona, modra glava, napreže konjčka in hajd k ljubemu tateku Stigerju. Ponižno se mu prikloni, kakor se mlinarju spodobi nasproti velikim gospodom, roke sklone in reče: Tam doli za Dravinjo je grd klanec, nevaren ljudem in živini; tega mora vaše kmetom in živini dobrohotno srce predstaviti.“ „Priatelj Tona, le pojdi in napravi kakor veš in znaš.“ In Tona je brežič prestavil; imel je dvojni dobiček: zet se lepo vozi in Tona je imel lep zaslužek.“

„Srečno, oče“, mu pravim; „pa povejte volilec, naj le zopet volijo Stigerja in Toneta, potem se noben zet in nobena sneha v nobenem klancu več ne pobije!“

Kmalto nato naletim okrajnega zastopnika — Slovenca — in ga pošteno oštejem: „Zakaj pa dovolite tako nepotrebna dela? Ali imate preveč denarja?“

„Ne huduj se, Stiger nas nič ni vprašal, je brez sklepa okrajnega zastopa brežič prestavil; dela tudi ni razpisal, da bi se bilo oddalo najnižjemu ponudniku. Tako je pa delo stalo okoli 4000 K! Pa povem ti, jaz bi ga bil napravil za 2000 K, pa še

boljše kot je zdaj! In ko je bilo delo končano, je Stigerjeva žlahta pri seji malce pokimala, račun potrdila — Tona pa se je na tihem smejal.“ „Dragi, mu rečem, „če očka Stiger tako gospodari, potem se več ne čudim, kam je šlo 80.000 K.“

Ako bo Stiger ali pa apotekar načeloval našemu okraju še prihodnja tri leta, bomo gotovo en milijon kron dolžni!

Prihodnič še več zanimivega o Stigerjevem gospodarstvu!

Zakaj kmetijstvo propada?

Nisem se nadejal, da bo moj članek „O draginji mesa“ v štev. 50 „Slov. Gosp.“ našel takšen upor, ker trdi, da smo kmetje v prvi vrsti sami krivi, da nazadujemo. To je trditev, s katero se žali celi kmečki stan, ne menda samo dopisnik prvega članka.

Dopisnik trdi, da bi mi spodnještajerski kmetje morali začeti gospodariti po vzgledu drugih umnih kmetov v različnih deželah in državah. Reči je lahko, storiti je težje, kar si še zna dopisnik sam izkusiti. Ako hočemo biti resnicoljubni ter ne gleda na to, da bi koga med vrstami napadali, moramo biti malo bolj realisti ter računati tudi s tukajšnjimi dejanskimi razmerami; da gospodarimo tako napredno kakor gospodarijo v drugih deželah ozir. državah, to pač ne pride samo ob sebi, ker k temu je potrebno strokovnega poduka. Ali kje pa ga naj dobi naš spodnještajerski oratar, ko še niti jednega kmetijsko strokovnega lista nimamo (razven iz Kranjskega). Pa kaj bi nam tudi koristil, tu je potrebno korenite praktične in teoretične izobrazbe, to je kmetijsko-šolske izobrazbe. Da bi bil vsaj v vsaki občini eden kmet dovršil kmetijske šole. Pa take šole, katera bi bila za naše spodnještajerske razmere urejena, v doglednem času jo dobimo, po pomoči naših poslancev menda vendar. Zato mislim, da pač ni odveč, ako kateri kmet na shodu ali v časniku sproži katero zahtevo, skliučujoč se na poslance, ker kot politik pač mora vedeti, da imajo poslanci potem večjo moč, ako morejo vladi dokazati, da to volilci zahtevajo ter da imajo oporo med ljudstvom. Mislim, da takšne zahteve niso napadi. Pač vsak treznomislec človek mora presoditi, da v prvi vrsti si nismo sami krivi, pač pa v mnogih slučajih, kar hočem še naštet. Moje mnenje je, naj nam da država oziroma dežela našemu stanu in sedanjemu času primerno izobrazbo, kakor jo mora vsak drug državljan imeti, bodisi rokodelce ali trgovce, ako hoče v sedanjem času tekmovali na svetovnem trgu.

Naše delo tedaj naj bo, da se v kratkem času ustanovi namerovana šola ter da se bo ista napolnila z našo mladino iz vseh krajev naše Spodnje Štajerske.

Ker pa še takoj ne bomo imeli koristi od bodoče šole, bi pač bilo neumestno, do tistega časa roke križem držati ter čakati rešilnega mesija. Potrebno je, kar so nekateri rodoljubi ter prijatelji kmetijstva sklenili: ustanoviti „Kmetičko zvezo“, katera bi nam s svojo organizacijo in združništvom jako koristila. To je pač naša krivda in krivda naših voditeljev, da se že ni pred leti ustanovila. Da, od te si obetam jaz in masiko, da bo nepričakovano plodonosen sad rodila. Od te zveze bi potem potom združništva mogli dobivati skupna naročila, jedne ali druge stroke, za zboljšanje naših gospodarstev, kar sedaj posameznemu pač ni mogoče. Ob enem bi mogli prodati naše blago naravnost brez mešetarije. Le takrat bo si mogel naš kmet naročiti umetnega gnojila, ako bo mu primanjkovalo domačega. Če si pozamezni naroči in ne potrebuje velike množine, mu pride predrago.

mašila so: zlato in srebro, dalje porcelanasto in cementno. Zadnji dve mašili sta trdni kakor zlato in srebro, toda mnogo cenejši. Če je prodrila gniloba do zobove klice, kjer je zobov živec ali čutnica, potem se mora živec najprej zamoriti, drugače ni nobenega miru.

Zato imajo zdravniki različna sredstva. Dostikrat te preneha votel zob sam boleti, gniloba uniči vso zobovo klico in znjo vred tudi zobovo čutnico; kjer pa ni čutnice, tam tudi ni bolečin. Vendar tega ne priporočam nikomur, ne glede na to, da mora človek veliko potrpeti in pretrpeti, predno je živec mrtev. Pod zobmi pokriva namreč čeljusti (in sploh vse kosti) tenka kožica, takozvana pokostnica. Kedar je pokončala gniloba zobovo klico, pa načne pokostnico; ko se vname pokostnica, oteče močno vsa stran. Pod zobom se napravi dalje gnojni tvor, ki ga zovejo zazobnica ali zazobna skula, nekaj časa skula boli, potem pa izteče gnoj po ozki luknjici navzven. Posebno hude so skule, ki se izlijejo v ustih na nebu.

Kdor ima skulat zob, ta je v vedni nevarnosti, da se mu vname pokostnica in mu oteče lice; zato ven s skulastimi zobmi.

Ali je izdiranje zob nevarno? Navadno ne; kočnjakih, ki imajo po 3 zakrivljene korenine, ker se lahko odrta kos čeljusti. Vendar ne kaže izdirati zob na tak način, kakor se to dogaja še dostikrat na deželi. Vsake klesče so dobre, nihče ne pogleda, da so nesnažne in rjaste. Kako lahko se spravi z nesnažnim orodjem strup v kri! Ko je kri zastrupljena, potem je pomoč nemogoča! Boleč zob se tudi ne sme izdirati, ako so dlesna in lica malo otekla, ker tudi tukaj pritisne rado zastrupljenje

krvi. Tu je treba potrpeti, da se oteklina splahne, potem pa k zobozdravniku!

V zadnjih letih so preiskali po nekaterih mestih zobovje učencev in našli, da ga skoro ni nobenega otroka, ki bi imel povsem zdrave zobe. Naročili so tudi učiteljem, da pregledujejo zobe svojih učencev, ter opominjajo stariše, kojih otroki imajo bolne zobe. A učitelj sam ne zamore ničesar, stariši mu morajo iti na roko in se vestno ravnati po njegovih dobrih nasvetih. Ko je bolezen še malo razvita, naj zdravnik otrokom zamaši zob ali ga pa izdre; če je mlečnjak, škoda ni velika, saj zraste drugi. Zobna gniloba je namreč nalezljiva in se prenese od zoba do zoba.

Mnogo nas je, ki svojim otrokom ne moremo dati v življenje denarja, posestva, blaga; saj tega otroci tudi ne smejo zahtevati od starišev. Zahtevati pa sme in mora otrok, da stariši skrbijo za njegovo zdravje, da ni revček in pohabljenec na svetu, ko oče in mati zatisnejo trudne oči ter ležejo v gomilo.

„Največje bogastvo na svetu je zdravje, in zdravi zobje pa so polovica zdravja!“

Pod Marijinim praporom.

Zgodovinska povest. Poslovenil F. F.

1. Turška nevarnost.

Bilo je v začetku leta 1555, ko je vladalo na goratem otoku Malti v Sredozemskem morju posebno živahno gibanje. Redovniki johanitskega in maltežkega reda so hiteli v svojih plapolajočih rdečih plaščih z belobliščimi križi trumoma semtertje, si ogledovali visoke zvonike in obrambno zidovje ter

gledali skrbečih obrazov na morje. Toda nikjer ni bilo videti niti ladjice, še manj pa celega bojnega brodovja; krog in krog voda, temnomodro nebo in daleč tam v daljavi motnomeglena črta, laški otok Sicilija.

„Se vedno ne pridejo, naše pomočne čete iz Španije“, dejal je v skrbeh visokorastel maltežki vitez belih las in dobrosrčnega, resnega lica, „saj nas vendar ne pustijo na cedilu in ne izdajo kristjanov Turkom.“

„Upajmo nasprotno, visoki mojster“, odvrnil je njegov spremljevalec, mladeniški Maltežanec svetlorumenih las in modrih oči; „zanesimo se na zvestobo svojih zaveznikov.“

„Prav imaš, moj sin. Do sedaj še nimamo vzroka za nezaupanje.“

Veliki mojster Jean de Lavalette — kajti to je bil starejši Johanitec — je v spremstvu mladega redovnika, francoza St. Priest, nadalje ogledoval vse utrdbe. Vse sta našla v dobrem položaju. Glavno utrdbo in zaslombo Maltino Sv. Elmo, in postranske utrdbe Sv. Mihaela in Sv. Angelo. Tudi največje mesto Maltino, sedež Maltežanov, je bilo izvrstno oskrbljeno z obrambnimi pripravami.

„Sedaj pa naj pridejo, dežel lačni Mohamedanci“, dejal je veliki mojster, ko sta si ogledala utrdbe; „na naših okopih in zidovih si bodo že razbili svoje glave.“

Krasen pogled je bil to, na ta dva moža, ki sta žrtvovala svoje življenje Bogu in brambi krščanstva. Hrabrost in bojaželjnost je odsevala iz njih oči, zaupanje na sveto reč, za katero so se borili, je povzdigovala vidoma njune glave, ko sta zapustivši dolge mestne ulice stopala po stopnjicah, ki

V Gradcu pa nas nočejo, da bi se kot kmetijske podružnice ustanovili, si potom iste naročevali ter s pomočjo iste izboljšali svoje gospodarstvo.

Upam, da moje misli ne bodo previsokoleteče, če rečem, da bi si kedaj s pomočjo Kmečke zveze ustanovili lastno kmetijsko družbo.

Da pa se to izvede, je potrebno, da pristopimo vsi kot en mož k bodoči zvezi, pustivši vse osebno, strankarsko na stran. Bodimo edini vsaj v delu za izboljšanje našega gmotnega blagostanja. Izven združne organizacije ni misliti na izboljšanje našega položaja.

Politični ogled.

— **Državni zbor** je začel zadnji teden zopet svoje zasedanje, in sicer zadnje pred razpustom. Za naše kraje važno je, da se je sprejela hmeljska postava. Vsak na Avstrijskem pridelani hmelj se bo pri prodaji moral imenovati kot avstrijski hmelj, vse druge označbe pa morajo biti resnične, vendar niso potrebne. Postavo bomo objavili v narodno-gospodarskem delu. V ponedeljek se je sprejela okvirna postava zaradi mirovnih sodišč. V torek je prišla na dnevni red vinska postava, koje glavni namen je, prepovedati izdelovanje umetnih vin, kakor se to mnogokrat zgodi po kletih mestnih vinskih trgovcev.

— **Kmečki sinovi** so najboljši vojaki, je rekel vojni minister v seji avstrijske delegacije dne 5. t. m. Zato pa bi naj vojaška uprava se ozirala na to in dovoljevala ob času žetve dopuste.

— **Preganjanje kristjanov na Francoskem.** Francoska vlada, ki je na čisto navaden roparski način ugrabila cerkveno premoženje, zatrjuje v svojih listih v enomer, da noče žaliti „verskega čuta“, ampak da hoče le pripomoči cerkvi in kristjanom do prave prostosti. Tako pisarji tudi izvenfrancoski liberalni listi dol do njihovih slovenskih bratcev. Kako vlada res osrečuje kristjane s „svobodo“, kažejo nekateri dogodki, ki jih je te dni „Slovenec“ sporočil dopisnik iz Pariza. Kapelico zaprtega samostana v ulici de Due so izpremenili v slaboglasno gledališče. Občinski svet v Žezu (pri genevskem jezeru) je razpisal javno prodajo cerkve. V Mervillu v Normandiji se je ustanovila razkolna občina, ki je bogoslužna dejanja poverila nekemu odstavljenemu duhovniku. V Salon sur Saone in v Compiègne so mirovni sodniki obsodili župnike zaradi „nedovoljenega branja maše“ na denarno globo. V Val d'Alzaci v Vogezah je učitelj zahteval od deklic, ki nosijo okoli vratu križce, naj jih takoj odstranijo, češ, to žali „nepripranost šole“. Ker deklice tega niso hotele storiti, so jih za en mesec izključili iz šole. Občinski svet v Brestu je prepovedal pri vseh pogrebnih bogoslužnih dejanjih. Vojna uprava je 13 duhovnikov, ki so že doslužili od postave zahtevano vojaško leto, poklicala v vojaške, da doslužijo še eno leto. Predsednik sodnega dvora v Troaju je pri utemeljitvi neke razsodbe rabil izraz: „ker se je država polastila premoženja katoliške duhovščine.“ Justični minister je zaradi tega sodnika postavil pred kasacijski dvor, ki ga bo zaradi tega sodil. Tako torej skrbi „svobodna“ francoska vlada za „svobodo“ vesti! Kot najbolj svobodna dežela pod solncem božjim je znana Severna Amerika, kjer imajo resnično svobodo vsa naziranja in tudi vse verske družbe. Država sicer pravi, da je brezverska, t. j. noče biti ne protestantska, ne katoliška, ne židovska, ampak vsakemu državljanu pušča njegovo vero, ne da bi koga preganjala in ropala cerkve, ampak še celo s svoje blagajne podpira vse razne verske družbe, češ, saj so verniki vsake izmed njih vendar tudi naši državljani! Zato pa je tudi cela severoameriška javnost ogorčena nad divjaškim počenjanjem francoskih vladnih roparjev, ki ga s studom obsojajo ter pravijo, v naši resnično svobodni Ameriki bi se kaj takega nikdar ne moglo zgoditi. Francoskim in tudi našim kričačem o „svobodi“ bodo seveda malo neljube te velepomembne izjave, ki so jih minuli teden ameriški katoličani,

združeni tudi z drugoverci, sklenili poslati svojemu predsedniku Rooseveltu in tamošnjim zastopnikom evropskih vlad. Francoskim katoličanom pa bo de to v veliko tolažbo ob teh bridkih dneh ter jih bo bodrilo, da stanovitno vstrajajo, dokler ne včakaajo zopet časa, ko si bodo nasprotniki razbili glavo ob skali Petrovi!

— **Rusija in Japonska** se zopet pravdata radi Vztoke, ker je sedaj nastopil čas, da se raztolmači v posameznostih in uvede Portsmouthski dogovor miru. Zadnje dni se je bilo celo bati, da bi nespo-razumljenje moglo donesti novo rusko-japonsko vojno, ali ruska diplomacija dokazuje, da si v Rusiji nikakor ne žele novih vojsk. Mej tem pa gredo zahteve japonske diplomacije vedno drznejše preko mej portsmouthskega dogovora. Japonci zahtevajo nevsprejemljive predprave ribolova na ruskih obalah in odprta vrata plovbi na reki Sungari. Rusija se drži mirno, Japonska je drzna. O Rusiji vemo, čemu je sedaj krotka. Ona se je poučila, da treba že prisvojeno ozemlje poprej temeljito osvojiti kulturno, gospodarski in vojaški, a še le potem misliti na potrebni „korak dalje.“ Da je bila Rusija uverjena o tem pred vojno, bi bila tedaj privolila v japonske želje glede Koreje, Port-Artur bi bil še danes ruski. Japonska, zmage pijana, ne more mirovati. Očitno so njene nakane glede severnega dela otoka Sahalina in Vladivostoka, dobiti jih v roke. Japonska drži sedaj v Mandžuriji dvakrat več vojske nego Rusija ter si prizadeva z vsemi silami, da vse Japonske izseljence, ki so doslej silili v Ameriko, spravi v Korejo in Mandžurijo. Vendar pa sedanja onemoglost Japonske in Rusije in drugi tuji vplivi ne dovoljujejo, da bi prišlo takoj do vojne. A sam razvoj razmer — če bodo tekli v tej smeri — prisili obe strani v nedoljni bodočnosti — v novo vojno. Da se temu pride v okoliščini in da se na Vztoke zagotovi trajen mir, dostojen človečnosti, svetuje dr. Dillon, petrogradski dopisnik „Daily Telegrapha“ in jako dober poznavalec Rusije in Japonske, angleški vladi, naj ona prepriča obe stranki, da se odredeta vsaki misli na nove navale. Prijateljski odnosi Rusije in Anglije ter zavezništvo angleško-japonsko morata zagotoviti mirno rešitev vztočnega vprašanja.

Razne novice.

Ustanovni zbor „Slovenske kmečke zveze“ se bo vršil v ponedeljek dne 21. t. m. ob 10. uri predpoldan v mali dvorani II. nadstropje Narodnega doma v Mariboru. Ker liberalni učitelji in advokatski koncipienti ter njih pristasi hočejo naskočiti ustanovni zbor ter kmečko zvezo spraviti v svoje roke, zato je **pristop omejen na vabila**. Kdor ima vabilo, glaseče se na njegovo ime, dobil bo pristop. Sicer pa bo kmečka zveza kmalu priredila shode po celem Spodnjem Štajerju, da se vsi kmetje lahko seznajajo z njenimi težnjami.

* **Osebnosti.** Prestavljeni so: davčni pristav Ant. Kunej iz Slovenjgradca v Šmarje, davkar Ant. Grejan iz Ormoža v Št. Lenart, Janez Sternšek iz Šladminga v Ormož, davčni kontrolor Jožef Masten iz Pöllau v Slov. Bistrico, davčni pristav Ladislav Jerše iz Voitsberga v Kozje, davčni oficijal Janez Škoflek iz Brežic v Ptuj, davčni pristav Gustav Schwarschnig iz Radgone v Šoštanj.

* **Zgodovinsko društvo za Slov. Štajersko** skliče dne 23. januarja ob 8. uri zvečer v restavraciji mariborskega „Narodnega doma“ izvenredni občni zbor. Na dnevni red pride zelo važno vprašanje o južnoštajerskem narodnem muzeju. Ta zelo važna kulturna zadeva štajerskih Slovencev pač zasluži vso pozornost, zato je pričakovati obilne udeležbe.

* **Kaj je s šolskimi počitnicami?** Dosedaj so glavni pristasi nove stranke liberalni učitelji. Kako je kmetu ta največji del nove stranke prijazen, vidimo iz stališča liberalnih učiteljev glede šolskih počitnic. Da sebi olajšajo delo, naložili so skrb in neprijetnosti kmetu ter lani predstavili počitnice. Kmetje, pozor!

Tako je bil položaj na Malti jako težaven. Komaj 700 Maltežanov je stalo mnogim tisočem bojažljivih Turkov nasproti, kajti bojazmožnih mož na otoku ni bilo mnogo.

„Pred začetkom boja je poklical junaški Jean de Lavalette svoje viteze k posvetovanju. Vseh 700 je prišlo v svetlih oklepih v visoko redovno dvorano in se vsedlo v polukrogu okoli kneza.

Jean de Lavalette je hitro vstal s svojega sedeža ter pozdravljajoč pogledal svoje viteze; žarek veselja je zasvetil v njegovih očeh: samo v boju izurjeni, jekleni možje!

„Ljubi bratje in redovni tovariši“, začel je knez, „znano vam je, Allahovi častilci so prišli, kakor pušavske kobilice, da nas ugonobijo. Nevarnost je velika, sultan je prisegel, da nas uniči do zadnjega, če se ustavljamo. Naših pomožnih čet ni od nikoder. — sedaj mislim, je moja dolžnost, vas spomniti, da še imamo čas otok predati in brez nevarnosti oditi.“

Lavalette je vtihnil za trenutek; iz obrazov 700 vitezev se mu je svetila nasproti bojažljivost, nemirno so se pregibali na svojih sedežih, pričakujoč daljnih predstojnikovih besed.

Dalje sledi.

* **Protiverski list** v slovenskem jeziku bodo začeli izdajati v Pragi. Imenoval se bo „Svobodna Misel“. Opozarjamo na to, ker bodo gotovo skušali list vsiliti našemu ljudstvu, zlasti med polizobraženimi stanovi.

* **Vestna in hitra je naša pošta!** Dne 20. dec. m. 1. je bilo v Mariboru oddano pismo z lepo pisanim slovenskim naslovom za Vuzenico, ki je trg nekaj postaj nad Mariborom. Poštni uradnik pa je pripisal s krepko roko: Bosnia. Ker tam niso našli naslovljenca, so poslali pismo na Kranjsko in še-le dne 7. t. m. je — menda po nesreči? — prišlo vendar v prave roke. Pa recite, da ni to v orno uradovanje na naši pošti!

* **Ornig in cena živine.** Da so ptujski mestni očetje s svojim Ornigom na čelu naravnost nasprotni slovenskemu kmetu, so dokazali dejanski tudi v svoji zadnji občinski seji, kjer so odobrili predlog bukovinskih židov iz Černovic, naj se odprejo meje za uvoz živine iz Rumunije in Rusije. Ta uvoz bi bil le v prid židovskim predkupcem ali mešetarjem, ki so, kakor znano, krivi, da je meso tako drago; že večkrat se je dokazalo, da imajo naše dežele dovolj živine za domačo potrebo. Ornig pa je seveda povsod prvi, kjer velja slovenskega kmeta vdariti! Zato je tudi sedaj za to, da se odprejo meje tuji živini in se na ta način poslabša cena naši živini. „Štajerc“, no, tvoj Ornig je lep kmečki prijatelj!

* **Slovenska kmečka zveza.** Ustanovitev te zveze je spravila stranko liberalnih učiteljev in advokatskih koncipientov popolnoma iz ravnotežja. Na eni strani priporočajo vstop vseh liberalcev v to zvezo, na drugi strani pa hočejo dati tudi svoji stranki bolj kmečki značaj. Zato oznanjajo, da bodo priredili velik gospodarski shod Narodne stranke, pri katerem jim bodo baje tudi potovalni učitelji priskočili na pomoč. Mi nimamo nič proti temu shodu, ampak le z veseljem pozdravljamo, če se bo vsaj pri dr. Tavčarjevih knapih na štajerskem širilo večje razumevanje kmečkih vprašanj!

* **Poglejte si liberalne učitelje!** Celjska narodna stranka ali liberalno-učiteljska stranka hoče baje tudi kmetu pomagati in nasvetuje kmetijski pouk, kmetijske šole itd. Vse prav dobro! Toda mi vprašamo liberalne učitelje: Kaj pa je glede šole, ali se ne bo kmalu predručila kmetu na korist? Ali še boste vedno na kmetu sovražnem stališču kot dosedaj? In zakaj se ne gojijo povsod šolski vrtili, ki bi lahko mnogo koristili naši deci? Pri vsaki šoli se mora narediti tak vrt, toda na kolikih šolah se v resnici goji! Tukaj na dan, Narodna stranka, s svojo prijaznostjo do kmeta!

* **Prijatelji resnice.** „Narodni list“ se je vendar toliko ohrabil, da je priznal svojo laž o dr. Korošcu, češ, da je prinesel dr. Korošec v „Slov. Gospodaru“ neresnično poročilo o glasovanju zaradi dvetretjinske večine. Seveda k preklecu je moral pridjati zopet napad, da dr. Korošec ni postopal složno z gg. Plojem in Robičem, ker je pri posvetovanju v klubu bil drugega mnenja nego omenjena dva gospoda. Volilci in poslanci še seveda zaradi tega vedno ne smatrajo dr. Korošca za rušilca sloge; „Narodni list“ pa bi ga napadal, če bi ne imel svojega lastnega mnenja, ravno tako kakor ga sedaj, ko je pokazal svoje mnenje. Sicer pa liberalna stranka in njeni voditelji naj ne govorijo o neslogi, kajti kedar se izgovori ta beseda, pogleda vsak slovenski Štajerc le na nje.

Mariborski okraj.

Zblaznel je 57letni krojaški pomočnik Jernej Kovač, doma v Kostivnici pri Rogatem. Dne 14. t. m. je prišel na policijo v Mariboru ter začel tarnati, naj ga rešijo, ker ga zasledujejo levi in tigri, ki ga hočejo raztrgati. Prepeljali so ga v Gradec. Kovač je že bil dvakrat v norišnici.

m Slivnica pri Mariboru. V nedeljo dne 6. t. m. je predaval potovalni učitelj Goričan v šoli o Rajfajznovkah, brezobrestnih posojih, porabi in prodaji sadja. Obžalovati je, da se takega, ravno kmetom tako potrebnega poduka, tukajšni kmetje izogibajo. Prihodnji pridite v obilnejšem številu, saj bo le v vašo korist. — Zadnji „Narodni list“ je z dopisom od nas vse razžalil, ker je očitno lagal, češ, duhovščina se volitve ni udeležila. S tem je „Nar. list“ prav jasno pokazal, da dela le neslogo in prepir. Zato ta list naši ljudje z ogočenostjo vračajo. Da smo zdaj pri volitvi v občinski odbor propadli, ni naša krivda, ker so prišli vsi zavedni kmetje in tudi posestniki iz Orehovevsi. Toda bivši oskrbnik je s svojimi privrženci pripomogel do zmage nasprotnikom. — Več et delovala je na tukajšni šoli učiteljica gč. Anka Wut v vsestransko zadovoljnost. Otroci so pri poduku dobro napredovali. Sedaj je predstavljena v Grobelno. Ko se je od šolarjev poslavljala, je jokala cela šola, ker žal je bilo vsem otrokom, da izgubijo svojo priljubljeno učiteljico, katero so ljubili kakor svojo mater. Ko so otroci z rosnimi očmi doma pripovedovali, kako ljubeznjivo se je od njih poslavljala, so tudi stariši za njo žalovali. Take naklonjenosti in ljubezni želimo njej tudi v sedajnem delovanju.

m Laporje. Po večernicah dne 13. t. m. se je zbralo nad 200 zavednih laporskih mož, m'adeničev in deklet v stari šoli. Župnik Medved pozdravi navzoče in da besedo g. Čizeku kot zastopniku štajerske kršč.-socialne zveze, ki je v jedernatih besedah razlagal korist in potrebo izobraževalnih društev. V odbor društva so voljeni sami zavedni možje in mladeniči, ki so nam porok, da bo društvo gotovo prosperovalo. Oglasilo se je nad 100 udov; mešani in moški laporski pevski zbor nam je zapel par lepih pesmi, ki so celo slovesnost mnogo povzdignile. Pevec in pevke, le krepko naprej! Vaše petje naj privabi društvu mnogo udov,

so vodile v krasno palačo maltežskih redovnikov.

Saj je bila tudi hrabrost in podjetnost takrat potrebna. Kajti Soliman II., mogočni in strahoviti vladar Mosleminov, ki je viteze-redovnike in s tem tudi krščanstvo pregnal že leta 1522. z otoka Roda, stegnil je sedaj svojo roko tudi po ljubki Malti, katero je podaril Karl V. 1530 ob jednem s sosednjim otočičem Gozzo in Comino Maltežanom. Ne samo v Mali Aziji, temveč tudi na Grškem, na otokih Egejskega morja in na severni afriški obali je nabiral pomožne čete, in več kakor 30.000 mož je peljal na dobro preskrbljenem brodovju proti Malti.

Na čelu vojske je stal sivi zmagoslavni nadpoveljnik Kara Mustafa. Turški vojaki so bili napolnjeni besne bojažljivosti; saj jim je njihova vera obljubovala posebno veselo življenje v nebesih, če pokončajo čim največ „krščanskih psov“ in če v boju padejo.

2. Pred začetkom boja.

Koncem aprila se je vsidrilo v južnozahodnem pristanišču maltskega otoka 200 Solimanovih ladij, in 20.000 Mosleminov (Turkov) je stopilo brez zaprek na suho in obdalo glavno utrdbo Sv. Elmo. Zastonj so pričakovali Maltežani španskih čet, še vedno jih ni bilo videti.

naj dramatične in naša srca napolnjuje z narodnim ponosom in zavednostjo! Redno delovanje začne društvo z 1. februarjem t. l.

m Pesnica. Tu se je v nedeljo dne 13. t. m. zvečer ponesrečila posestnica Marija Komar. Hotela je v kuhinji vzdigniti škaf, pa je vznak treščila tako nesrečno z glavo na ognjišče, da je bila v nekaterih urah mrtva. — Mladenci in dekleta, v nedeljo po večernicah v Čitalnico! Govoril bo g. profesor dr. Verstovšek o ljudstvu tako priljubljenem pesniku Gregorčiču.

m Poličko. Tu je bil izvoljen v nedeljo dne 13. t. m. za župana g. Leopold Ledinek, mož skoz in skoz pošteni. V odboru imajo večino za dolgo vrsto let zopet Slovenci. Živeli!

m Sv. Anton v Slov. gor. Veš, ljubi moj „Gospodar“, po leti Te pogledam samo zgoraj povprek; v tednu itak ne utegnem, v nedeljo se mi pa rado dremlje. Ali po zimi, tedaj Ti pa preiščem vse žepe. In kaj vidim: letos si dobil novo sukujo? Prav tako! si se moral postaviti pri krojaču, ko si hodil k meri. Kakor slišim, je pri računu ostalo po starem, čeravno sta prirezala bolj po gosposko. To tudi ne bo narobe! Letos boš imel, kakor vse kaže, več opraviti z nekaterimi lepo oblečenimi gospodi; spodobi se, da se tudi Ti dostojno oblečeš. — Torej, sicer pozno, pa bodi mi danes zato tem priskrajše pozdravljen! Gotovo bi rad zvedel, kako se kaj pri nas. Veš, sneg smo imeli, da že dvajset let ne pomnimo takega. In v največjem snegu so hoteli klati za Poličevim hlevom pri Sv. Lenartu klerikalnega zmaja. Veš, po leti se je valjal v mužah pod hrastovskim gradom, na zimo pa se je hudir privlekel v lenarčki trg. In lenarčki liberalci so si nabrusili sklepe, kakor bi mislili iti nad žabe; ko pa so videli, da mrcina ne spi, so sklepe vtaknili v žepe in so se poskrili. — Naše veteransko društvo si snuje lastno godbo; bralno društvo pa išče zamen strehe, odkar ga je bil brenil iz šole „narodni“ nadučitelj Šijanec.

m Zlato poroko obhajata dne 3. februarja Jurij Ferš in Ana Šuntner pri Spodnji Sv. Kungoti.

Ptujski okraj.

p Ptujske novice. Ptujski mestni očetje so pred kratkim v izvanredni seji imenovali častnim meščanom nemškega poslanca Wastian-a, menda radi njegovega zadnjega strašnega govora v državnem zboru, kjer je ta vsenemec razkrl čudečemu se svetu, kaka grozovita nevarnost preti vsem avstrijskim Nemcem od strani Slovencev, pred katerimi uboga avstrijska vlada kar trepeče in spreminja barve! Kot drugega so imenovali častnim občanom železniškega ministra Derschatto radi zasluga, ki si jih namerava pridobiti za Ptuj; posebno pa tudi radi tega, da bi kot železniški minister ne privolil v razširjenje vsem gornjim Poljancem tako potrebnega kolodvora v Sterntalu! „Štajerc“ pa piše, kako „neizrečeno“ ljubijo ptujski Nemci slovenskega kmeta! Tu imate spet dokaz, da ptujski klugec samo laže! — Govori se, da bo v kratkem v izvanredno-slovesni seji imenovan častnim meščanom turški sultan v priznanje zaslug njegovega prapradeda Solimana II., ki je pomoril nekdanjega toliko štajerskih Slovencev! Diplom mu izročijo mnogoštevilni mestni janičarji! Kdor zna, pa zna! — Letni proračun za leto 1907 izkazuje 672.273 K izdatkov, dohodkov pa 615.605 K. Primanjkljaj 56.665 K se bo pokrival z novimi, zelo visokimi doki, n. pr. na posredni davek z 40 % itd. Pa kaj to Ptujčanom, saj imajo dovolj denarja, čeravno jim je presneti Kaiser odkuril z lepimi svotami v Ameriko! Orngida mestno hišo tako velikansko, da ljudje začudeni vprašujejo, ali je za Gradec, ali kako drugo veliko mesto naročena! Kdor ni velik, pa se mora velikega delati!

p Uradni list ptujskega okrajnega glavarstva zahteva v štev. 2. t. l., da morajo krajni šolski sveti pri sestavljanju računov za šolske zaklade „vedno uporabljati predpisane tiskovine, ki se dobivajo v Blankejevi knjigotlačnici v Ptuj.“ Slovenski krajni šolski sveti naj odločno ugovarjajo, da bi morali s slovenskimi groši podpirati enega najhujših ptujskih Nemcev, ki tiska tudi najbolj nesramni nemškutarski list, kateri Slovence samo blati in psova!

p Na Bregu pri Ptuj se je poročila še ne 15-letna deklica z 42letnim vdovcem. — Na Bregu je odprl v svoji novi veliki hiši zagrizeni Nemeec Pogatschnigg svojo gostilno. Scholger ima tudi v tej hiši svojo manufakturno trgovino. Povsod vidiš velikanske nemške napise, a kupci in gostje so edino le Slovenci! Pač res, tisti dan, ko se Slovenci združijo in gredo le k svojim, morajo vsi ptujski in breški Nemci in posilincei za Kaiserjem v Ameriko; če si ga tam izvolijo za cesarja, nimajo Slovenci nič proti temu!

p Čudna tehtnica. Na Bregu pri Ptuj se vsak teden svinjski sejem. Od blizu in daleč pripeljejo mnogo svinj. A čujte, kmetje, kako tam svinje tehtajo! Nek kmet je prodal svinjo, katera je tehtala doma 160 kil, na Bregu pri Ptuj pa samo 125. Dali so mu listek, na katerem je zapisano le 125 kil. Ker pa prodajalec ni bil s tem zadovoljen, zahteval je, da se mora še enkrat tehtati. In čujte, sedaj pa je na isti tehtnici naenkrat svinja tehtala 150 kil. V eni uri se je torej udebelila za 25 kil.

p Rogoznica pri Ptuj. „Kmetijsko bralno društvo“, lepo napreduje. Do novega leta je izposodilo okoli 150 knjig. Številno udov raste zmiraj. Pristopajte pridno k društvu, posebno mladeniči in dekleta!

p Sv. Križ pri Slatini. V nedeljo, dne 20. januarja bo imelo pri nas Bralno društvo popoldan

po večernicah slovesno otvoritev svoje društvene sobe. Vč. g. nadžupnik so nakupili za sobo dve lepi podobi, eno sv. očeta, drugo presvetlega cesarja. Gospa Terezija Ogrizek pa je preskrbela lepo razpelo, ki se bo pri otvoritvi sobe blagoslovilo. Obema dobrotnikom priskrajše hvala! — Tako imamo zdaj vsaj prostor, od koder se bo luč narodne zavesti, prava izobrazba in ogenj domovinske ljubezni širil po celi nadžupniji. In vsega tega smo krvavo potrebni. Sulfereinska šola, Štajerc, kopališče Slatina, vse to deluje pogubno na narodno zavest okolice. Najboljši dokaz temu je, da je izvalila Sulfereinska šola nič manj ko 84 otrok slovenskim staršem! In kako jih vabijo? Z božičnimi darili, ki jih delijo otrokom v svoji šoli, navadno kako borno oblekico iz obležanega starega blaga. In naši ljudje so se tako nezavedni, da zaradi tistih obležanih cunj, ki jih tam dobe, pošiljajo svoje otroke v nemško šolo. Zares žalostno, a resnično! Da bi revne stariše odvrgli od tega pogubnega koraka, se je sklenilo, da dobivajo zanaprej tudi na slovenski šoli pri Sv. Križu revni otroci toplo in močno obleko za zimo. Letos se je nabralo v ta namen med mladino blizu 200 K, za katere se je kupila obleka 45 revnim šolarjem. Pomagajte ljudstvu v gospodarstvu in rešili ga bodele potujčenja. Praznih fraz o narodnosti naše ljudstvo ne razume. Zato se bo tudi naše Bralno društvo pri svojih zborovanjih, ki se vrše zanaprej vsako nedeljo in praznik po večernicah, posebno bavilo z gospodarskim vprašanjem. Dal Bog k temu obilo uspeha!

p Orožnik zabodel kmeta. V Tržičah pri Rogatu je zabodel dne 9. t. m. orožnik Prettner nekega kmeta tako nevarno, da je kmet kmalo potem umrl. Za stvar bi se naj pobrigali poslanci! — Nemški listi pa poročajo, da je bil kmet Gobeč pijan in da se je v svoji pijanosti sam zaletel v bajonet. Kje je resnica?

p Sveti misijon se bo obhajal od 26. jan. do 3. februarja pri Sv. Miklavža bl. Ormoža. Vodili ga bodo oč. oo. lazaristi iz Celja! Bog daj svoj blagoslov!

p Sv. Rok ob Sotli. Njih ekselencja premil. knez in škof dr. Mihael Napotnik poslali so nam velikodušno darilo, državno obveznico v znesku 200 kron kot prvo glavnico novoustanovljenega župnijskega ubožnega zavoda. Bog plati!

p Sv. Bolfank v Slov. gor. Tukajšnje „Kat. slov. izobr. društvo“ je imelo dne 6. prosinca svoj redni letni občini zbor, in si je izvolilo sledeči odbor: predsednik Franc Krajnc, podpredsednik Janez Lubeč, tajnik Lovrenc Švare, blagajnik č. g. Jožef Ilesič, župnik, knjižničar Anton Plohl; odborniki: Janez Krajnc in Jakob Čuček.

p Cirkovce. V sredo dne 9. januarja t. l. je umrla tukaj po kratki, mučni, z veliko potrpežljivostjo prenašani boleznimi Ana Ravšl, mati č. g. župnika, v 80. letu. V petek so jo spremljali k večnemu počitku štirje čegg. duhovniki, slavno učiteljstvo s šolarji in velika množica vernega ljudstva. Vrle pevkinje pod vodstvom našega neumornega organista so ji pri odprtem grobu v slovo zapele. Rajna se priporoča v pobožno molitev. Naj ji večna luč sveti!

p Gospodarska šola v dnevih od 8.—10. t. m. pri Sv. Lorencu na Drav. polju se je dobro obnesla. Poslušalcev, samih gospodarjev, ni bilo nobenkrat pod 25, zadnji dan celo še enkrat toliko. Saj so pa bili tudi predmeti, ki so se razlagali, prav zanimivi in važni. Prvi dan je govoril g. Ivan Belé o podlagi kmečkega blagostanja: o gnoju in pravilnem gnojenju; s čim, kedaj in kako se s pridom gnoji travnike, poljskim pridelkom in drevju. Drugi dan je opozarjal vinarski instruktor za ptujski okoliš g. Jožef Zupanc naše vinogradnike na napake, ki jih opazuje po Halozah pri rigolanju, novih nasadih, gnojenju, rezi, kopi, škropljenju, pletvi in trgatvi. Tretji dan je bil poduk znanega strokovnjaka g. Martina Jelovšek, kako dobi gospodar največji dobiček od govedo- in svinjereje. Da trud gospodarstva ni bil zastoj, pričala je velika pazljivost poslušalcev in njihova razna povpraševanja in živahna razgovaranja, ki so sledila vsakemu poduku. Živa beseda pač veliko več izda ko mrtva črka raznih gospodarskih listov. Lahko je torej žal vsem, ki se niso odzvali vabilu šentlovenčke kmetijske podružnice k tem priležitnim podukom. Hvala pa vsem predavateljem in prirediteljem!

p Sv. Miklavž pri Ormožu. „Čisti“ pošiljajo kaj pridno svoje „cajtge“ k nam, v jedno hišo so celo pošiljali dva iztisa. Ljudstvo pa jih je takoj spoznalo in vračalo pridno slabo blago! Le vsi tako! Kdor imenuje celo sv. očeta „puntarja“, ni kristjan, četudi vedno o tem kriči! Ni vselej res, kar jezik govori, dejanje svedoči drugače!

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Notarju Juliju Thurnu se očitno zelo dopade v Ljutomeru. Dne 14. t. m. je kupil na dražbi hišo rajnega doktorja Farkaša. Hiša je bila zelo visoko cenjena. Thurn se lahko zanaša na pomoč „Südmärke“ in nemške „Sparkasse“. Kaj pa naša slov. posojilnica?! Naši zavodi se za take malenkosti ne zmenijo! Oni rešujejo višjo politiko, n. pr. kako bi se vspešno širila med Slovence višja izobrazba s pomočjo „Slov. Naroda“. (Na mizi v posojilnici leži „Slov. Narod“!) Thurn se lahko zanaša tudi na nas miroljubne slovenske kmete, ki smo v svoji miroljubnosti prišli tako daleč, da smo ga celo izvolili za namestnika v okrajni zastop!

l Odbor okrajnega zastopa Ljutomerskega se je sestavil tako-le: Ivan Kukovec, veleindustrijec, načelnik, notar Julius Thurn, župan Ljutomerski, namestnik, Alojzij Ostre, veleposestnik v Bunčanih, Franc Sršen, veletržec v Ljutomeru, Franc Sršen, tržan v Veržeju, Anton Zajdala, posestnik pri Mali Nedelji, Jožef Rajh, veleposestnik na Moti, Franc Dunaj, posestnik v Cezanjevih, odborniki. Zakaj se je za namestnika izvolil notar Julius Thurn, naj-

bolj zagrizen Nemeec, to je marsikomu nerazrešljiva uganka. Kmetje, ali res ni med nami niti enega, ki bi bil zmogel za načelnika, oziroma za njegovega namestnika! Ali ni to sramota za nas vse? S to volitvijo smo si kmetje ljutom. okraja dali slabo spričevalo! „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!“ Kmetje, čas je, da tudi mi zpregledamo!

l Odgovor na „Štajerceve“ napade. Ker me „Štajerc“ v svoji zadnji številki spet napada ter zavija moje besede tako, da hoče kmečko ljudstvo naščuvati zoper mojo osebo, sem dolžan, celo sicer zgolj cerkveno zadevo, nekoliko tudi v javnosti pojasniti. Napade na mene in mojega gosp. tovariša, ki jih je 26. št. „Štajerca“ 1. 1906. prinesla, sem že nekje drugod v javnosti odbil ter dokazal, kako podel je imenovan list, ki me je napadel ob priliki, ko sem v družbi gospoda tovariša dne 4. novembra obiskal grob svojega rajnega očeta na negovskem pokopališču in se vračal v družbi omenjenega gospoda domov. Nič manj nego dvanaest gorostasnih laži je v imenovanem članku skrupulanih zoper mene. Popravka seveda doslej še „Štajerc“ ni hotel obelodaniti. K temu še pripomnim, da je obrekovalec Lipič dobil 14 dni zapore. — V 2. štev. tega leta pa zavija „Štajerc“ moje besede, ki sem jih govoril izkušeni babici Laurič ob priliki, ko se je z menoj pričkala pri vpeljavanju neke zakonske matere in med drugim trdila rekoč: „Boljše matere ne prinesejo otroka s seboj k vpeljavanju“, na kar sem ji odgovoril: „Mi tukaj imamo večinoma opraviti z kmečkim ljudstvom“ — kakor sem dal na zapisnik pri c. kr. okr. sodnji v Gornji Radgoni —; te besede pa zavija „Štajerc“, češ, da sem trdil, da tukaj (pri Sv. Petru) ni izobraženih ljudi, temveč samo viničarji in kmeti, ki so — tako zavija „Štajerc“ — neumni. Javnosti še bodi povedano, da mi je babica Laurič na one besede še odgovorila: „Ja, da še ga (kmečko ljudstvo) bolj poneumnete (z blagoslovili)“. S tem odgovorom se je babica Laurič prvič, bogokletno izrazila o blagoslovilih, drugič je ona, pa ne jaz, trdila posredno, da je kmečko ljudstvo „neumno“, ker se je izjavila, da se kmečko ljudstvo s tem, ako se rado poslužuje cerkvenih blagoslovil, še bolj poneumni. Sicer je pa imenovana babica dne 15. t. m. zaradi te trditve, motenja vere in razžaljenja časti pri okrožni sodnji v Mariboru bila obsojena na 8 dni strogega zapore. — Konečno še omenja „Štajerc“ v 2. številki t. l., da je hodil g. župnik na spoved k „Inberku“ v Ivanjševski vrh. K temu pripomnim, da je nesramna laž, da bi bil kdo prej pri meni zaradi te spovedi in bi jaz rekel: „Ne grem, ker ni treba in pot je predolga.“ G. župnik je res moral dne 15. decembra 1906 iti na spoved v Ivanjševski vrh k „Lesjaku“ in „Inberku“, ker je g. Gorican, moj tovariš, šel isti dan na Plitvički vrh, jaz pa v Police, 1 uro daleč k „Balašku“, čeprav nisem bil takozvani tedničar in sem še imel isti dan katehetski pouk v šoli. Petrovčani, ki imajo oči in ušesa na pravem mestu, in so doslej bili naročniki „Štajerca“, bodo vendar kmalu spoznali, da jih „Štajerc“ krmi z mastnimi lažmi.

Janez Vogrin, I. kapelan pri Sv. Petru pri Radgoni.

l Veržej. Tudi v naš starodavni tro sta prikvakali dve ptujski kroti. V prvi letošnji številki se je neka rjava duša spravila na velik del naših tržanov, pred vsem pa na našega obče spoštovanega in dobrosrčnega gospoda župnika. Očita mu, da ni kmečki prijatelj in da mu mora vsak biti pokoren. Kar se zadnjega tiče, je za poštene župljane lepo spričevalo, če radi ubogajo svojega dušnega pastirja. Kar se pa prvega tiče, je zopet enkrat „Štajerc“ pokazal, kak lažnjivec je. Sicer bo pa s to lažjo največ škodoval sam sebi, zakaj vsak, ki pozna našega g. župnika, ve, kako radodaren je, kako čuti s kmetom, kako prizanesljiv je večkrat v svojo lastno škodo. Kaj je torej zakrivil? Pri nas se že leta in leta vleče nesrečna pravda zavoljo občinskega pašnika, ki je požrla že veliko stotakov, prednala ljubi mir in napravila iz našega trga pravi pekel, kjer eden drugega preklinja in skuša potopiti. Ena stranka je zoper pašnik, drugi pa za to, da pašnik ostane. Lažnjivi in neumni dopisov v „Štajercu“ trdi, da je župnik kriv teh tožb. Norcem in hudobnežem je zastoj kaj dopovedovati, pametnim ljudem pa bodi to povedano, da je trška občina Veržej dala gospodu župniku in tudi mežnarju pravico, pasti živino po trških gozdih. Te pravice torej sedanji župnik ni vpeljal, pa je tudi ne more in ne sme odpraviti, ampak o tem ima odločevati višja oblast. Celu pravdo so povzročili nekateri trmast, lakomni in kratkovidni hujskači. Boli nas res srce, ko gledamo, kako je drugod in kako pri nas. Drugod si kmetje snujejo posojilnice in gospodarske zadruge, zboljšujejo svojo živino, travnike in polja, pri nas pa se samo preklinja in pijančuje. Ko bi bilo le nekaj dobre volje, bi se celi prepir bil že zdavna lahko poravnal. Za umno živinorejo je pašnik potr ben, posebno še pri nas, kjer so hiše natlačene ena poleg druge in trg nima kanalizacije, je nevarnost za živino pred ognjem in pred kugo v poletni vročini. Z druge strani pa tudi ne gre, da bi se po vseh gozdih potakala živina in oškodovala mala drevesca. Z denarjem, ki ga je požrla že ta dolgotrajna pravda, bi se že marsikaj koristnega storilo za trg in njegove prebivalce. Z lažnjivimi dopisi ne bo pomagano nikomur, najmanj pa z dopisi v „Štajercu“, katerega se sramujejo njegovi lastni naročniki in ga skrivajo kakor žid mišnico. Upamo, da enkrat vendar sprevidita obe stranki, da si delata le škodo, in da se enkrat misli obrnejo na to, kako bi si z združenimi močmi pomagali zboljšati gospodarstvo, ne pa da se s tožbami in prepiri eden drugega potaplja. To žele g. župniku zvesto vdani tržani.

Celjski okraj.

e Kat. politično društvo za laški okraj ima v nedeljo dne 20. t. m. po desetem opravi shod pri Sv. Jederti. — Prihodnji shod bo v Laškem trgu.

Celjska gimnazija in Celjani.

Slovenska gimnazija je že 12 let v Celju. Mirno se je dozdaj razvijala in napredovala v veselje vseh Slovencev. Tudi večina celjskega takozvanega nemškega prebivalstva se je privadila novemu redu, oziroma sploh ni čutila novega zavoda. En del tega prebivalstva se je pa sploh popolnoma spoprijaznil z novim stanjem, v dokaz naj služi dejstvo, da ima 37 nemških in nemško mislečih rodbin dijake slovenske gimnazije v stanovanju in na hrani in da prihajajo ti „nemški“ Celjani vsako leto prosit k ravnateljstvu in profesorjem za slovenske dijake. Ni čudno! V Celju je mnogo ljudi, ki imajo za dijake in le za dijake pripravna stanovanja, in njih eksistenca je zavisna od dijakov. In za te dijaške očete in matere so se razmere v Celju v zadnjih 12 letih, odkar obstoji nemški Studentenheim, ki pobere vse dijake imovitejših starišev, jako poslabšale. Vprašam tedaj, ali je stranka, ki stoji za „Vahtarico“, vse to pomislila, ko je izdala v številki od 13. januarja t. l. parolo: „Proč s slovenskimi gimnazijskimi razredi iz nemških mest.“

Ali bo morebiti urednik nemške Vahte in ljudje okrog tega lista preskrbovali te ubožne rodbine, posebno če pomislimo, da je ubožnica v Celju že tako prenapolnjena?

Pa tudi „hudi“ Nemci obstoja slovenskega zavoda v Celju sploh ne občutijo. Saj „Vahtarca“ sama pove, da se je rana tako rekoč že zacelila in da v zadnjih letih sploh ni nobeden več mislil na slovensko gimnazijo in na škodo, ki jo baje dela ta zavod „nemškemu“ Celju. Niti enega konkretnega slučaja v tem oziru celjski nemški list ne more navesti. Sicer trdi „Vahtarca“, da krepki slovenski dijaštvo slovenski živeli v Celju. Mi na to odgovorimo, da bomo Celje šele tedaj pripoznali za nemško mesto, če se bo doseglo, da se bo v vseh prodajalnah, pisarnah, na trgu, sploh v javnosti toliko nemško govorilo, kolikor se sedaj slovenski govori. Slovenščine pa ne boste nikdar spravili popolnoma iz Celja, pa naj bo teh 300 slovenskih gimnazijcev v mestu, ali ne. Očitano pa, da so slovenski profesorji kot politični agitatorji delavni, pribijemo kot navadno ovađuštvo, dokler se nam dejstva ne navedejo.

Vsakdo, ki v Celju živi in ki razmere nepristranski presoja, mi bo pripoznal, da so le nekateri maloštevilni Celjani iz zlobnosti vznemirjeni radi slovenske gimnazije. Zlobnost pa je navadno najslabša svetovalka in se navadno hudo mašuje. Toliko poznamo tudi mi mišljenje našega priprostega ljudstva, da vemo, da mu je celjska slovenska gimnazija na srce prirastla in lahko zakličemo: „Gorje Celjanom, ko bi se jim res posrečilo naš zavod v kraj spraviti, kjer bi ne mogel vspevati.“ V zborovanjih, od hiše do hiše, od moža do moža, bomo ljudstvo poučili o zlobnosti „nemških“ Celjanov, ki njegovih sinov niti pri knjigah v miru ne pustijo, ampak jih hočejo pehati iz kraja v kraj. Če bo to Celjanom v prid, naj sami pomislijo. Saj tudi oni dobro vedo, da taki zavodi ne morejo vspevati v kaki vasi ali v kakem trgu in da so v vsakem oziru navezani na mesta. Kar se višje gimnazije tiče, se z „Vahtarco“ ne bomo prerekali. Spodnještajerski Slovencev je blizu 500.000 in zahtevamo za sedaj dve popolni gimnaziji, kakor jih imajo tudi Nemci, katerih niti za desetinko Slovencev ni. Za slovenske učne knjige in druge učne pripomočke ne bomo prosili nemških Celjanov. To je že vse pripravljeno, manjka edino še gimnazij, katere bomo gotovo dobili, ker jih moramo imeti. Kar se pa učnih uspehov v naših bodočih višjih gimnazijah tiče, naj bo „Vahtarca“ pomirjena. Toliko je gotovo, da bodo naši slovenski dijaki vedno uspešno tekmovali vsaj z dijaki celjske nemške gimnazije, ki so iz celega sveta skupaj zbornani. Tako je bilo do sedaj in tako bo tudi ostalo.

e Celjski vodovod. V soboto dne 26. t. m. bo pred upravnim sodiščem na Dunaju obravnavati zaradi prispevanja celjskega okrajnega zastopa k vodovodu za mesto Celje.

e Dobrna pri Celju. Da bodo mirne besede, katere smo zapisali v predzadnji številki, tako neprijetne našim „nemškim“ Slovincem, še mislili nismo. Vsak, ki je pazljivo prečital omenjene vrste, se je lahko prepričal, da se je v zadevi detomora Marije Črep moralo zgoditi nekaj izvanrednega, da je stvar ostala tako dolgo žandarmeriji „skrita“. Ljudje se na Dobrni po pravici čudijo nad tem, kako žandarmerija najde vsakega psa, ki kje visoko na kozjaku ne nosi nagobčnika ob času pesje kontumacije. Črep je pa mesce in mesce lepo mirno hodila po Dobrni, med tem ko so raztrgani kosci njenega otroka ležali v topliškem stranišču. Da oljšamo žandarmeriji težko delo poizvedovanja, jo opazujemo na to, naj vendar vpraša mater Marije Črep, če je res prinesla nekega dne v „cekarju“ kruh, mleko in vino v vilo Hygiea in komu? Naj jo vprašajo tudi, če je res mislila tožiti neke ženske, ki so javno govorile razžaljivo o njeni hčeri, in zakaj tega ni storila? Da se je ta „nesrečica“ pripetila ravno na strani, ki je Slovincem nasprotna, ne moremo pomagati. Radi bi pa videli, kako se ta „federpuš“ poda naši nemčurski stranki. Sicer smo Slovenci krotki ljudje, toliko pa vendar rečemo, da naj bodo nemškutarji lepo tihi, zakaj „federpušcev“ za tukajšnje nemčursko stranko še imamo dovolj, in vse bodo morali vtakniti za klobuk, in naj bo ta klobuk sedel na

moški ali ženski glavi. Za sedaj bodo imeli s tem dovolj. Smilijo se nam le dobrnski žandarji, ki imajo toliko opraviti. Še niso najdeni zločinci, ki si pomazali slovenske napise, in že pride Šemarl s kostmi nezakonskih raztrganih otrok. In ta nesrečni Pačnik, ki je tako lepo sedel v Celju, pa gre in se bojda pritoži zoper dobrnske žandarje. In ljudje se čudijo, da je ravno na Dobrni vedno kaj novega! „Križ bož“, je rekla stara Lonka in krepko potegnila iz steklenice polne domače slivovke.

e Žalec. Kat. delavsko društvo je imelo v nedeljo svoje zborovanje. Ker so nekateri udje društva obenem hmeljarji, je društvo povabilo poslanca dr. Korošca, da govori o novi hmeljski postavi. Ko se raznese vest, da pride poslanec dr. Korošec, je bilo zanimanje za zborovanje v celi žalski okolici takšno, kakor sicer nikdar. Ob 3. uri se zborovanje prične, velika dvorana gosp. Hodnika je bila polna občinstva. Navzoči so bili odlični možje raznih stanov iz trga in izven trga; v obilnem številu so došli vrli kmeti iz Vrbja, Ložnice, Gotovelj in drugih vasi; izostali pa tudi niso večinoma mladi neprijatelji poslanca Korošca. Mladi Vabič, ženin Kuček, dijak Lipold, urednik Spindler in nadučitelj Petriček so jim načelovali. Odkar kat. delav. društvo obstoji, mu še ni došla čast, da bi ga ti visoki gospodje posetili. Danes so ga. Predsednik g. Zupanc pozdravi navzoče ter da besedo g. poslancu, ki z lastno mu krepko besedo razloži vsebino nove hmeljske postave. Ko g. poslanec na podlagi uradne ministrske statistike omeni, koliko hmelja je Savinjska dolina l. 1905 pridelala, že kričijo razjarjeni napredni neprijatelji: „To ni res“. G. poslanec prizna, da je zmota mogoča, pozivlja pa tudi načelnika hmeljarske družbe, naj po časnikih objavi resnične številke, da bo tako vsaka pomota izključena. G. poslanec mirno nadaljuje svoj govor ter v drugi polovici opominja živinorejce, naj na vse načine zahtevajo od vlade, da ostanejo meje za uvažanje vnanje živine zaprte. Po končanem stvarnem razpravljanju se predsednik zborovanja zahvali g. poslancu za podučne besede in mnogoštevilno navzoči Koroščevi volilci zakličejo mnogozaslужnemu poslancu trikrat živio. Zdaj se oglasi k besedi g. Petriček. Ker se je baje svojedobno dal vpisati med ude delavskega društva, se mu beseda da. On govori razburjeno. „Pošast se mu je vsedla na ramo“ — on meni novo hmeljsko postav. Nadalje se oglašajo k besedi razni nendi delav. društva: Spindler, Kuček, Pikl, Naraks, gotoveljski Cesar in drugi. Kot neudom jim g. predsednik besede ne da. Radi tega so razburjeni, delajo razne opazke, kričijo, vpijejo. Predsednik hoče preiti k drugi točki. A duhovi so razburjeni. Da se v svežem zraku pomirijo, zaključijo predsednik za danes zborovanje. Pa sedaj buči po veliki dvorani vrvenje divjih glasov, kakor ga še na zborovanjih v Žalcu nismo slišali. Naprosena mladež vpije: živio „Narodni List“, pereat „Slov. Gospodar“. Tako torej! Zdaj nam je celo jasno, zakaj so prišli na zborovanje Koroščevi neprijatelji. Da kličejo pereat, da Koroščeve volilce in njih glasilo zasramujejo, da mladim dijakom, učencem in drugim fantičem sovraštvo do duhovnikov vcepljajo, da vrlému narodnjaku gospodu sivolasemu župniku Korenu pri izhodu iz dvorane in gospodu poslancu pri odhodu iz trga žvižgajo. Je li to prvi divni sad plodonosnega dela liberalne stranke? Je to olika in napredek? Gospodje od narodne stranke: Ali Vas je g. poslanec Korošec v svojem javnem govoru z eno besedo žalil? „Zavračamo ostudno gonjo proti ljudem, vzraslim iz istega naroda“, tako pišete v svojem glasilu. A vi vprižarjate gonjo proti g. Korošču, vzraslemu iz istega naroda kot vi. Pravite: Ne odrekamo svečenikom pravice, da se udeležujejo javnega življenja. Vi pa jih z žvižganjem zaničujete, ko se udeležijo javnega shoda. Vi želite „da bi se naše ljudstvo čim bolj udrdilo v vseh pravih vzvišenih naukih krščanske vere, posebej v enem glavnih njenih naukov: „kar ne želiš, da bi kdo tebi storil, ne stori tudi ti drugemu“. A glejte, vaši gojenci se obnašajo napram duhovnikom vpričo vas tako, da drugo jutro kmet kmetu pripoveduje: „Včeraj so žalski mladi pa tudi nekateri stari pokazali svojo surovost“. G. Spindler, Vi obsojate ter celo prav barabe imenujete one celjske postopače, ki Slovincem hudomušno nagajajo, jih zasramujejo. Vi ne želite, „da Vam kdo kaj takega stori“. A Vi pustite, da Vaši strankarji ob Vaši navzočnosti mnogozaslужne Slovence z žvižganjem zaničujejo. Zakaj niste dotičnega pobalina očitno posvarili. Ko bi bili Vi proti takemu surovemu obnašanju Vaših mladih odločno nastopili, bi Vrbinčani o Vaši stranki imeli druge pojme, kot jih imajo danes. Po taki poti ne bode narodna stranka našega ljudstva privedla do napredka in omike.

e Sv. Valentin na Žusmu se bode letos obhajal dne 10. februarja z dvojno službo božjo.

e Sv. Jurij ab Taboru. Pretečeno nedeljo imeli smo prvo podučno predavanje o živinoreji. Predaval je g. Jelovšek. Bilo je navzočih gotovo čez 200 posestnikov, ukaželjnih mladeničev in mladenk. Upam, da bo obrdilo predavanje tudi zaželjeni sad, da se bo namreč pr. nas še z večjo razumnostjo kakor doslej gojila živinoreja, ta imenitna in dobičkonosna panoga kmetijstva. Da je bila udeležba tako obilna, gre pred vsem hvala vrlim mladeničem-agitatorjem, ki kažejo vedno isto gorečnost, bodisi da se gre za volitve, za razširjanje dobrega časopisa, ali za udeležbo na kakem shodu. Bog jih ohrani stanovitne, navdušene in odločne. — Dne 27. januarja bomo imeli pa drugo predavanje in sicer o sadjarstvu, če ne bo kakih posebnih ovir. Naši vrli mladeniči, med katerimi je mnogo navdušenih čebelarjev, si pa najbolj želijo predavanja o čebelarstvu. Upam, da se jim bo želja izpolnila še to zimo. Našim pridnim dekletom je pa tudi g. Jelovšek obljubil predavanje o perutinarstvu, a še le okoli Binkošti, ker mu prej ni mogoče. Bo pač treba malo počakati.

e Kalobje. Lani smo čitali v nekem slovenskem listu o narodni zasanosti na Kalobju in da v neki vasi niso čitali še nobenega časopisa, celo Mohorske knjige še niso našle pota v vas. Žal, to je še dandanes skoraj vse res. Samo Mohorjevih udov smo imeli lani nekoliko več. Štajerca so večinoma opustili. V prejšnjih letih je njegov agi-

tator občinski tajnik imel ob nedeljah pri cerkvi cel kup tega grdeža v rokah ter ga delil; zdaj tega ni več. Le par pristašev še ima, a upamo, da se bodo tudi ti spametovali in spoznali, kakega „tiča“ imajo v hiši. Kakšen sad rodi ta „Štajerc“ evo en vzgled: Pri nas je običaj, da gredo g. župnik ob novem letu blagoslavljat hiše. Nekoliko dni pred tem so dobili g. župnik grdo pismo brez podpisa, v katerem je stalo, da ne potrebujemo nikakega blagoslova itd. Vsi pošteni farani so bili vsled tega močno užaljeni ter obsojajo takšno grdo pisavo. Dotični človek se naj sramuje tega čina.

e Sv. Miklavž nad Laškim. Tukajšnje „Kat. izobraževalno društvo“ preveva novo življenje. Zbudila ga je novorojena „Slov. kršč. soc. zveza“ v Mariboru. Sklenilo se je, pričeti z poučnimi predavanji. Društvo se je naročilo na 10 „Slov. Gosp.“, 2 „Domoljuba“, 1 „Narodni Gospodar“; razen teh še prihaja na društvo „Slovenec“, „Naša Moč“, 2 „Bogoljuba“ in „Primorski Gospodar“. Iz vsake izmed 13 vasi se je eden prostovoljno obvezal, da bo raznašal časnike po svoji vasi.

e Vransko. Na občnem zboru „Kat. slov. izobraževalnega društva na Vranskem“ se je izvolil sledeči odbor: Ant. Papež, predsednik; Fr. Irgl, podpredsednik; Janez Kočar, blagajničar; Alojzij Zamuda, tajnik; Franc Žgank, knjižničar. Namestnika: Šimen Brdnik in Josip Dobnik.

e Polzela. Začudenji smo brali v „Slovincu“, da je tako imenovana „narodna“ stranka Polzelo izbrala kot polje svojega „delovanja“. Mladi liberalci, kdo pa vas kliče? Pravijo, da ste učiteljska stranka. Pa mi si ne moremo misliti, da bi naše učiteljstvo bilo tako neprevidno in ljudstvu nasprotno. Ali vas želi tujec Cizel s svojim nemškonomacionalnim prijateljem Kunstičem? Tedaj ostanite v njegovi štacuni, bote našli tam primerno družbo. Ali se usiljujete? Zahvalimo se že naprej za nameravani obisk. Polzela je lepa, pa za vas ni, kakortudi ni bila svoj čas za socialne demokrate. Živo nam je še v spominu smešen prizor na Uzetovim vrtu. Ravno zdaj nam je polzelskim slovenskim domačinom edinosti najbolj treba. Občinske in državne volitve so pred durmi (občinske so že razpisane). Tovarniška stranka nam obeta „šulfereinsko“ šolo. V takem odločilnem trenutku pa hoče te vi med nami napraviti razdor, kakor povsod, koder nastopite. Če želite k nam priti, pridite kot možje našega mišljenja in našega prepričanja, verskega in narodnega in veseli vas bomo — pa ne vsiljujte nam gnjilega kranjskega liberalizma, ki ga je kmečka zdrava pamet na Kranjskem že davno zavrgla. Da, res, sladko znate govoriti in pisati, kot vsi liberaici, pa mi vam ne vrjamo in ne zaupamo. Če pa že pridete, ostanite kar na kolodvoru v „Gasthavs cum Hirsen“, za nas Polzeljane stare korenine ste še — pre-„mladi“. Več kmetov.

e St. Jurij ob juž. žel. Danes še pa nekoliko o „Slov. kmet. pol. izobraževalnem društvu.“ Krog leta 1895 se je ustanovilo imenovano društvo na željo mnogih St. Jurčanov. Da je bilo to društvo potrebno, je razvidno iz tega, da je takoj v začetku pristopilo res mnogo udov, čeprav je bila udnina od 2—4 kron na leto, torej za revnejše prevelika. To društvo je bilo v rokah gospodov učiteljev, ki so ga izključno sami vodili. Naročili so „Slovenski Narod“, „Ljubljanski zvon“, tedaj izhajajočo „Slovenko“, za navrzek je bila „Domovina“ in „Slov. Gospodar“. Društvo je takoj v začetku pokazalo, kam pes tace moli in to je povzročilo hitri konec društva. Nekaj mesecev po ustanovitvi društva so bili redno v bralni sobi na razpolago časopisi, pozneje pa so bili ti časopisi najti le v žepih nekaterih gospodov učiteljev. Izprevidelo se je, zakaj je začelo razpadati društvo, zato so naročili še zraven „Slov. Naroda“ tudi „Slovenca“. Pa tudi to ni nič pomagalo; društvo je hitelo h koncu. Dve leti je hiralo, potem je popolnoma zaspalo in v l. 1902. se je društvo razpustilo, ker ni imelo udov. Ravno pri tem društvu so mislili nekateri mladi začeti razširjati liberalizem v podobi izobrazbe. To društvo ni prineslo prav nobenega sadu. Kako lepa slika, koliko store „svobodomisleci“ za izobrazbo kmetov. H koncu zadnjega desetletja so se ustanavljale po Spodnem Štajerskem kmetijske zadruge. Organizator je bil gosp. Ivan Kač v Žalcu. V St. Jurju je to misel sprožil gosp. ces. svet. dr. Ipavc. Kako je to kmete razveselilo, so pričali tako obilno obiskani shodi. Vstanovila se je kmetijska zadruga, a prav živeti le ni mogla, konečno je kmetijsko zadrugo spremenil v kmetijsko in konzumno društvo župan Blaž Urleb. Da so tega društva že takoj v začetku bili največji sovražniki trgovci, menda ni treba opozarjati. Koliko je to društvo dobrega storilo, pa prihodnišč poročam.

e Sv. Jurij ob juž. žel. Poroča se nam, da so v okrajnem odboru „Narodna stranka“ med drugimi nevažnimi naslednje glave: „Kakor umevno, učitelja Kveder in Čulik, o katerih je znano, da je vsak njun političen čin mahljaj po zraku. Vsled njunega liberalnega mišljenja nimata pri kmetih več zaupanja. Kar ne zmoreta učitelja, dosegli bodo znabiti njuni pomagači. Pred učitelji hodi — v šoli oboleli — Goriški. Poleg njega se trudi mlinarski učenec Ferležev Francek iz Podpeči, in tretji šarž je pa krojač Turinov Balant. Torej: Dva generala, šarži trije, ljudstvo z njih pa norce brije.

Brežiški okraj.

b Kako je razdelil brežki okrajni glavar Vistarini podporo za uime. V deželnem zboru je stavil poslanec dr. Jankovič zaradi znane zadeve o

razdelitvi podpor po brežiškem okrajnem glavarju sl dečo interpelacijo: Leta 1905 je dovolila c. kr. namestnika po uimi poškodovanim posestnikom kozjansk ga okraja 6000 K, katere je razdelil brežiški okrajni glavar pl. Vistarini v občinah Pilštanj, Kozje, Virštanj, Buče, Lastnič in Drenskorebro. O tem razdeljevanju je prineslo več slovenskih časopisov hude obtožbe proti Vistarinu. Trdilo se je, da v občinah Buče, Drenskorebro in Virštanj niso bile izplačane take svote, kakor so se izkazale c. kr. namestniki, ampak veliko manjše. Navedem samo en slučaj: Jakob Jug v Bučah je dobil samo 20 K, izkazanih je pa bilo 250 K. Drugi niso dobili nič, čeravno se je izkazalo, da so dobili, tako na primer Jurij Vouk v Virstanju, ni nič dobil, izkazanih je pa bilo 50 K. Slednjič je bilo izkazano, da so podporo dobili nekateri taki, ki jih sploh ni. Izkazano je bilo, da je dobil neki Jožef Jug iz Buč 100 K, Franc Puc iz Drenskogarebra 120 K, in Ant. Urh iz Virštanja 50 K, ki se ne nahajajo niti v dotični občini, niti v okraju. Pod naslovom „Panamine v Brežicah“ je prinesel list „Posavska straža“ v štev. 2. vse te obdolžitve in je še dostavil, da so se na enak način razdelile podpore tudi v sevniškem okraju. Ker je znano, da je delal znani okrajni glavar pl. Vistarini pri razdelitvi podpor nepravilno, zato je dolžnost slovenskega časopisa, da tako postopanje javno kritikuje in zahteva odpomoči. Nekateri nemški listi so pa kljub temu poskušali (bodist da so hoteli stvar potlačiti, ali pa jo slikati kot malenkostno, da se hitreje pozabi), celo zadevo tako opisati, kakor da bi slovenski listi pisali to iz narodne mržnje do okrajnega glavarja, da bi s tem odpravili nemškega uradnika. Da se dožene, koliko je na vsem resnice, vprašajo podpisani: 1. Ali je nj. ekselence g. ces. namestnik voljan, to zadevo hitro in natanko preiskati, 2. ali je voljan uspeh te preiskave v dež. zboru naznaniti, 3. ali misli, v slučaju, da preiskava dokaže to nepravilno razdelitev, dotično svoto izplačati oškodovanim posestnikom, ki so vsled vednih uim itak v veliki revščini.

b **Kozje.** Na novega leta dan je bila celi dan taka burja, da skoraj ni bilo izpod strehe stopiti. Silovita burja je brila in sneg nosila sem in tje, da je bilo groza. Na nekatere kraje ga je nanosila po več metrov visoko. Vozna pošta iz Kozjega v Podčetrtek ni mogla voziti, ampak je le nesel hlapec bolj važne stvari. Zameti so bili tako veliki, da je najmočnejše fante in može zmagalo, da so komaj šli k maši. Zenske in dekleta so sploh morale ostati doma. Pri nekaterih niso mogli živino napajati po dva dni. — Pretečeno leto je bilo rojenih 47, umrlo 30, poročenih pa 7 parov. — Pretečeni teden je izgubil poštni voz en zabojček z vrednostnimi pismi.

b **Rajhenburg.** General liberalne Narodne stranke iz Stolovnika, Anton Kunej, je sklical dne 13. t. m. zaupen zhod k Unschuldu. Vabljeni so bili vsi, ki sodijo Kuneju. Razpravljal se je program Narodne stranke in volil krajni odbor. K točki „Narodna stranka in vera“ povzame, recimo nek liberalce besedo in govori menda približno tako-le: Ljubi kristjani! Nas liberalce imajo za nevernike, pa kako krivico nam delajo ti presneti klerikalci! O ko bi oni vedeli, kako verno mi čutimo s sveto katoliško cerkvijo, kako želimo, da verski krščanski duh prešinja vsa naša dejanja in nehanja! Pa zastoj je sklicevati se na notranje naše čute, klerikalci nam ne verjujejo. Hočejo videti na nas dejanja, krščanskega življenja. Ni sicer lepo, očitno hvaliti se, pa vendar sem prisiljen pokazati vam danes na sebi in ljubih liberalcih rajhenburških vzglede dobrih kristjanov, da klerikalcem zamašim usta. Mi liberalci iz trga in okolice smo dobri kristjani. Ali nas ne vidite vsako nedeljo in praznik prve v cerkvi? Juvancič: tako je, še gostilno zaprem, da le grem lahko vsako nedeljo in praznik k maši. Ali ne prejemamo skoraj vsake kvatre sv. zakramentov in še odpustkov se udeležujemo, kadar jih oznanjajo gospodje. (Rainer: res je tako.) Naj se pomisli, kako mi spoštujemo svojo duhovščino. Ko je pretečena leta mesec za mesecem blatil nekdo našega gospoda župnika v „Slov. Narodu“ in se debelo lagal, ali nismo mi vsi liberalni tržani bili ogorčeni nad tako podlo pisavo? (Rainer, Jankovič to je resnica!) Da tudi po naših gostilnah ne damo grdo govoriti o duhovnikih (Francelj: tako je, jaz kot prvi občinski sve ovalec pregledujem nalašč zato gostilne, sem hud, če kaj takega slišim, če ne, pa sem tako vesel, da kar zaigram Napolitanovega Korlčka. Pa naj kdo reče, da hočemo iz šol odpraviti krščanski nauk; o kaj se, le še več krščanskega nauka v šole! (Jankovič: tako je prav, tudi jaz sem to predlagal pri zadnji okrajni učiteljski konferenci.) In kdo nam more očitati, da bi mi hoteli zakon razrušiti in zatreti njegov zakramentalni značaj? (Glas, krčmar iz Rožnega: Kaj se, sveta nam mora biti zakonska zveza, kar je cerkev zvezala, naj ostane zvezano!) Gjejte, ljubi kristjani, mi liberalci smo verni ljudje in hočemo še znanprej živeti, kakor nas učijo naši dobri dušni pastirji. (Tomaž Glas: o dobri kristjani so pa naši liberalci, to potrdim, če treba, pri sodnji s prisego.) Zato pa, kmetje, le v našo stranko! Bili ste dozdej brez pameti, a zdaj bodete sami razsvitlenci. Dobro se vam bo godilo v naši stranki. Mi bomo prisilili vladu, da nam pozida šole, pokrpa naše kože, poplača naše dolgove in še vsakemu da na dan za južino liter starine in pol klobase. Zato le vsi v našo stranko! Živio, živio, je zaorilo na predlog Vukoviča govorniku in generalu Kuneju. Ko je še razdelil trgovce

žmavc med zborovalce za reklamo stenski koledar s podobo Srca Jezusovega, odpustil je Kunej zborovalce s starim krščanskim pozdravom.

Drobtinice.

d **Umril** je nekdanji avstrijski naučni minister dr. vitez Hartel.

d **Sol se podraži.** Kuhinjska sol se podraži za 20 vinarjev pri 100 kg.

d **Čudno ozdravljenje.** Učitelj Emerih Kamocany v Snegedinu na Ogrskem je bil 20 let slep. Zastoj je iskal pri različnih zdravnikih pomoči. Dne 6. t. m. je pa trčil z glavo v neki steber in naenkrat je zopet videl. Zdravniki pa si še dosedaj ne morejo tolmačiti tega čudeznega ozdravljenja.

d **Znamenita dvestoletnica.** Prihodno nedelju, 20. januarja poteče dvesto let, kar je umrl kardinal Leopold grof Kolonić († 20. jan. 1707). Poleg Starhemberga in kralja Sobieskega je bil Kolonić najznamenitejša oseba, ko so Turki l. 1683 oblegali Dunaj. Turki poveljnik Kara-Mustafa se je bil zaklel, da bo Kolonić z lastno roko odsekal glavo, kadar dobi Dunaj v roke. Ko so premagani Turki zbežali od Dunaja, so krščanski junaki pobirali v turških šotorih bogate zaklade. Tudi škof Kolonić je prišel v tabor in si izbral delež, ki mu dela čast. V turškem taboru je namreč ostalo do 500 zaslužjenih otrok, starčkov in žen. Teh se je Kolonić usmilil rekoč: „To je moj plen!“ in jih je vzel v svojo skrb. Kolonić je bil iz hrvaške rodovine, ki je čez 200 let imela v poesti tudi stari grad v Slivnici pri Mariboru. Kolonić je napravil posebno ustanovo, katere je deležna tudi lavantinska škofija, zato je vredno, da se tega moža spomnimo ob dvestoletnici njegove smrti in morda o priliki še kaj več spregovorimo o njem.

d **Majhna pomota.** Danska kraljica je nekoč obiskala dansko naselbino na poluotoku. Neki uradnik pa se je potrudil, jej pokazati vse znamenitosti. Kraljica se je zahvaljevala spremljevalcu, in ko je izvedela, da ima družino, ga je vprašala, koliko da ima otrok. Danska beseda otroci se pa glasi zelo slično ovci po narečju otočanov; mož sam pa tudi ni dosti razumel danski in si mislil, da ga je kraljica vprašala za ovce in ji odgovoril: „Dvesto, veličanstvo!“ — „Dvesto?!“ je rekla razočarana kraljica. „Kako vam je mogoče tako veliko število preživetih?“ — „To je prav lahko, veličanstvo“, je rekel mož prijazno smeje, „poleti jih poženem na pašo, po zimi jih pa večino zakoljem.“

d **Strašna nesreča** se je pripetila pri zgradbi železniške proge Lamscheid-Hundsrück, kjer se je sesedla zemlja. Tu se vidi kak zgornji del telesa, tam glava, drugje zopet roka ali pa noga, ki moli iz zemlje. Nekemu do vratu zasutemu delavcu vli-vajo hrano in upajo, da ga ohranijo pri življenju. Do sobote zvečer so pokopali 15 mrtličev, 15 delavcev so potegnili ranjene iz zemlje. Kaka žalost je med prebivalstvom, si lahko predstavlja vsak, ker imajo rodbine svoje očete pokopane pod zemljo. Rešilna dela napredujejo le počasi. Z roko morajo odstraniti prst in skale, ker je uporaba s krampi nevarna. Na trupu nekega ponesrečenca so dobili rano na glavi, prizadeto po krampu. Na kraju nesreče stoje žene ponesrečencev in jokajo.

d **Rodbinska nesreča.** Žena kmeta Varge, ki se je hotel odpeljati v Ameriko, se je vrgla v Budapešti z obema otrokoma pod vlak. Vse tri je vlak usmrtil. Ko je zvedel za to mož v vlaku, se je nezavesten zgrudil na tla.

d **Žena proti možu.** V Budimpešti je meseca septembra žena trgovca Jožefa Weisza polila ponoči posteljo, v kateri je spal mož, s petrolejem in jo zažgala. Vsled dima so prihiteli kmalu sosedje in rešili trgovcu življenje. Jožef Weisz je dobil le nekaj neznatnih opeklin. Ženo, ki se je zagovarjala, da je storila to dejanje, ker ji je mož rekel, da jo zapusti, je policija aretirala in jo oddala sodišču. Ker je žena imela srčno bolezen, je bila oddana do obravnave v kaznilniško bolnico. Njen mož je te dni prosil njenega zagovornika, da ga popelje k ženi v bolnico, ker se hoče z ženo spraviti. Dne 21. dec. sta se peljala zagovornik in trgovec Weisz v kaznilniško bolnico. Ko je žena zagledala svojega moža, je grozno zakričala in se zgrudila mrtva na zemljo. Zadelo jo je srčna kap.

Društvena naznanila.

Bralno društvo „Edinost“ pri Sv. Juriju v Slov. goricah priredi v nedeljo, dne 27. prosinca občni zbor z govori, s petjem ter z gledališkimi igrami: „Krčmar pri zvitem rogu“ in „Vaški skopuh“. — Pridite, prijatelji društva, da bodete videli uspehe „Edinosti“, da se bode te priprave o društvenem delovanju naše mladine.

Kmetijsko bralno društvo na Hajdinu pri Ptuj priredi dne 2. svečana t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Grahara svoj občni zbor.

Bralno društvo v Ribnici na Pohorju priredi dne 27. t. m. počen shod, na katerem bo govoril g. Jelovec o gospodinjstvu in živinoreji.

Kmetijsko bralno društvo v Jurovcih pri Ptuj priredi na Svečnico dne 2. svečana t. l. ob 3. uri popoldne običajni letni občni zbor v prostorih g. Rižnerja. Takoj po zborovanju veselica v prostorih gospe Gomilšek. Vspored: gledališka igra „Krojač Fips“, srečolov, petje in tamburanje slav. hrvaških tamburašev iz Zaboka. K obilni udeležbi vabi odbor.

Mlad.zveza pri Sv. Urbanu niže Ptuj ima v nedeljo 20. t. m. po večernicah v sobi bralnega društva svoj občni zbor.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 20. t. m. ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju.

Bralno društvo v Veržetju priredi dne 20. t. m. igri „Bratranec“ in „Gluh mora biti“ v prostorih g. Fr. Rozmana. Začetek ob 5. uri zvečer. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prostovoljno gasilno društvo v Okoslavcih ima 20. januarja ob 2. popoldne svoj občni zbor.

Bralno društvo v Staremtrgu priredi dne 3. svečana v Narodnem domu v Slovenjgradcu gledališki predstavi „Krčmar pri zvitem rogu“ in „Pri gospodu“.

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem priredi v nedeljo, dne 20. t. m. ob 6. uri zvečer veselico z igro „Eno uro doktor“, petjem in srečolovom v gostilni g. Franca Gučka. Ukljudno se vabijo vsi prijatelji društva, bližnji in daljni, posebno pa trški gospodje in gospe!

Čebelarica podružnica za gornjeradgonski okraj bode imela svoje občno zborovanje dne 27. prosinca v prostorih g. Trstenjaka pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

Kat. bralno društvo pri Sv. Juriju ob juž. žel. priredi svoj 5. občni zbor v nedeljo dne 27. prosinca po večernicah v društvenih prostorih. Stari odbor poroča o društvenem delovanju v pretečenem letu; temu sledi volitev novega odbora, sprejem novih udov in vplačevanje udnine. Zborovanja se udeleži tudi odposlavec štajerske kršč. socialne zveze kot govornik.

Bralno in izobraževalno društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora ponovi v nedeljo 20. jan. igro „Možster Križnik“. Na vzporedu je tudi zanimivo predavanje. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kmetijsko bžalno društvo v Gornji Radgoni bode imelo dne 20. t. m. v čitalniških prostorih po rani službi božji občni zbor z običajnim vzporedom. Prijatelji in neprijatelji društva so vabljeni.

„Bralno društvo v Konjicah“ ima redni občni zbor dne 27. prosinca 1907, popoldne ob 3. v kaplaniji. K mnogobrojni vdeležbi vabi odbor.

Ljutomer. Izkrečno zahvalo izrekajo ljutomerske slovenske dame vsem darežljivim osebam iz Ljutomer, osobito pa zavednim kmetom evenske občine, ki so blagovolili toliko prispevati k obdarovanju ubogih otrok Franc Jožefove šole o priliki božičnice.

Kmetijsko bralno društvo v Rogoznici pri Ptuj ina v nedeljo 27. t. m. v ptujskem „Narodnem domu“ veselico z gledališko predstavo. — Društvo izreka slavni slovenski Matiji v Ljubljani, slavni Mohorjevi družbi v Celovcu, slavnemu upravnistvu „Dom in Sveta“ v Ljubljani in gospodu dr. Aloj. Brenčič, odvetniku v Celju za podarovane knjige najlepšo zahvalo.

Najnovejše novice.

Kat. politično društvo Sv. Lenart v Slov. goricah priredi svoje letno občno zborovanje na Svečnico, dne 2. svečana t. l. pri Sv. Juriju v Slov. goricah. Važno bo predavanje poslanca Roškarja o slovenskem uradovanju in o kmetijskih podružnicah. Važna predmeta, ki nujno zahtevata mnogobrojne udeležbe.

Državni zbor. Zaradi vinske postave so nastale nove težave in v torek ni prišla v razpravo. Prej pride obrtni zakon na dnevni red, kojega je gosposka zbornica vrnila poslanski. V torkovi seji je stavil dr. Korošec in tovariši interpelacijo na naučnega ministra, ker je nemški profesor Lex v Celji dal odstraniti nap's „Zgodovina“ na knjigi slovenskega dijaka ter s tem pokazal nezasišano narodno nestrpnost, kakoršna pri vzgojitelju mladine gotovo ni na mestu.

Potres. V mestu Kingston, ki leži na srednjeameriškem otoku Jamajka, je bil v ponedeljek silen potres, ki je porušil več zgradb. Število mrtvih ne presega 100, več sto oseb je pa ranjenih. Požar, ki je nastal pri potresu, še v torek niso pogasili. Zgorela je tudi vojašnica in v njej 40 vojakov. Na severnem delu otoka potres ni napravil škode.

Listnica uredništva.

Ljutomer in Zalec: Dobili prej že drug dopis; hvala! — Rajhenburg: Jednak dopis že dobili. Nekateri izvrstne dovpite porabimo o priliki! — Mislinja, Slovenjgradec, Celje, Retica, Loka pri Zidanem-motu, Dol dri Hrastniku. Sv. Križ nad Mariborom, Ruše, Sv. Rupert v Slov. gor., Mozirje, Dramlje: Ni bilo mogoče v to številko; čeravno smo list povečali, imamo vedno preveč gradiva. Kar ne bo zastarelo, pride prihodnjič. Agitirajte pridno, da dobimo še več naročnikov, potem bomo list še povečali. Cenjene dopisnike prosimo kratkih poročil, posebno društvena poročila naj bodo kolikor mogoče kratka. — Rajhenburg in Senovo: Istotako!

Tržne cene

v Mariboru od 12. januarja do 17. januarja 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		15	—	—	—
rž		14	—	—	—
ječmen		16	—	—	—
oves		17	—	—	—
koruza		14	50	—	—
proso		17	—	—	—
ajda		18	—	—	—
seno		4	80	—	—
slama		4	60	—	—
fižola	1 kg	—	30	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	62	—	—
krumpir		—	7	—	—
sir		—	32	—	—
surovo maslo		2	60	—	—
maslo		2	40	—	—
špeh, svež		1	36	—	—
zelje, kislo		—	32	—	—
repa, kisla		—	20	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ „ „ kislá		—	84	—	—
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	10	—	—

Loterijske številke.

Dne 12. januarja 1906.

Gradec	10	48	86	44	59
Dunaj	19	69	33	67	31

50.000 kron

se razposodi v okraju marnberškem in mariborskem pupilarno varno na prvo mesto zemljišč proti 4 1/2 % Naslov se izve pri upravnistvu.

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu — Pri vprašanjih na upravnništvo se mora priložiti znamka za odgovor.

Služba organista in cerkvenika v Artičah se takoj odda. Prošnje se naj vpošljejo na župni urad v Artičah pri Brežicah do 15. februarja. 30 2-1

Učenec se sprejme pri Matiji Hočevar, ključavničarski mojster na Rogoznici pri Ptuj. 35 8-1

Hlapec, pošten, četudi bolj prileten, se sprejme takoj za govejo žival proti letnemu plačilu od 40 do 50 glid. poleg obnove in nekaj perila. Franc Plateis, posestnik pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 33 2-1

Lepa hiša s 4 stanovanji, z lepo kletjo, hlev za živino, 5 svinjakov, drvarnice itd., vse z opeko krito, poleg hiše sta dva vrta za zelenjavo, sadonosnik, veliko brajd in dve veliki njivi, kateri se lahko za stavbinske prostore prodajo, ker je vse ob 4 cestah in blizu cerkve in šole v najlepšem kraju v Studencih pri Mariboru ležeče, se zaradi starosti prav po ceni prodajo. Naslov pove upravnništvo tega lista. 36 5-1

Oskrbnik za vinograd, ki je izvečan v vseh delih in ima dobra sprave, se sprejme trajno. Nemške prošnje pod naslovom „Weingartenschaffer“ Annoncements-Expediton Kienreich, Graz. 37 1-1

Zahvala. Podpisani sem si pred pol letom vsled padca tako poškodoval glavo, da se je bilo bati najhujšega. Iskal sem pomoči pri večih zdravnikih, a vsi so obupali nad rešitvijo. Svetovalo se mi je, naj iščem zadnjo pomoč pri č. usmiljenih bratih v Gradcu. Našel sem jo ondi. Na splošno začudenje je srečno izvršil operacijo dr. Karl Bauerreiss, za kar sem mu dolžen najtoplejše zahvalo. A tudi vsem č. bratom, ki so me med boleznijo oskrbovali in mi stregli z največjo ljubeznivostjo, izrekam tem potom najiskrenejšo zahvalo. Obenem se obračam do usmiljenih slovenskih src, da prispevajo o priliki po močeh z milimi darovi za zavod č. usmiljenih bratov v Gradcu. — Iljaševci pri Sv. Križu na Murskem polju, 2. januarja 1907. — Jernej Slana, kmet. 41 1-1

Oženjen majer s tremi delavskimi močmi išče službe. Naslov pri upravnistvu. 40 1-1

Dva teška konja, rujava, pet let stara, 16 in pol pesti visoka, jako močna in pridna proda zaradi pomankanja hlapcev po ceni Hinko Dobnik v Zrečah pri Konjicah. 45 8-1

Službo mešnarja želi nastopiti Alojzij Rojšek. Šermarski hrib. Litijska. Kranjsko. 26 4-1

Dekle, vajeno vsacega dela, gospodinjstva ter zna kuhati, išče službo, najraje kje blizu mesta. Naslov pove upravnistvo. 31 2-1

Učenca, pridnega, ki ima veselje do krojaške obrti, dobro je tudi, ako je že malo izkušen, sprejme takoj Janez Partlč v Studencih pri Mariboru, Krajna cesta št. 8. 27 1-1

Mlad mož se išče za veleposestvo na Dolenjskem kot gospodarski pristav. Mora biti zanesljiv, trezen in izvečan v gospodarstvu, slov. in nemškega jezika zmožen. Nastop takoj. Nemško pisane prošnje s spravevali naj se pošljejo na upravnistvo pod „Zanesljiv“. 29 3-1

Oženjen mož išče službe za mešnarja tudi orglati zna. če treba; lahko takoj nastopi. Naslov pove upravnistvo. 34 3-1

Več tisoč trt na suho cepelnih je na prodaj. Silvanec, laški rizlink in druge; cena nizka 100 komadov 12 kron. Imam tudi fina bela in črna vina na prodaj od 40 do 50 kron 100 litrov; priložam se za nakup. Josip Cotič, vrtogradnik v Vrhpolji, Vipava, Koroško. 28 4-1

Majer, oženjen, kateri mora okoli 30 glav goveje živine od tega šest krav, svinje za domačo potrebo oskrbeti, kuhati in prati za sebe in tri hlapce. Plačilo: 50 kron na mesec za sebe in ženo. Selitva se za leto dni povrne. Vstop takoj. Prošnje s spravevali in navedenost starosti družine se naj pošljejo na oskrbnistvo grajske Neukloster. Pošta Sv. Peter v Savinjski dolini. 32 2-1

Kovaškega učenca, pridnega in močnega, v starosti 14 do 17 let, sprejme Anton Ferencak, kovaški mojster v Brežicah ob Savi. 18 (4-3)

Močan fant ne manj nego 15 let star, vsaj nekoliko tudi več nemškega jezika, se sprejme pri Ivanu Krois, lončarski in petarski mojster v Deutsch-Landsberg št. 65, Stajersko. 6 (3-3)

Pravo kmečko slivovko in droženko, za katerih pristnost se jamči, prodaja gospa Jerič v Karčevini št. 126 pri Mariboru ob graški glavni cesti. 2 (26-3)

Vsake vrste dobla od 4 m dolžine kupim za najvišjo ceno na mestu lesnega skladišča ali koldovora v Mariboru. Na to opozarjam posestnike, ki ne morejo dobiti daljših debel iz svojih gozdov. Janez Špes, lastnik žage, Maribor. 18-14

Znamo po ceni se kupi vse remno blago, zgotovljene obleke in perilo v vsaki velikosti pri Adolfu Wesial, Maribor, Dravske ulice 4. 608 18

Ženitbena ponudba. Trgovca katoliški obrtnik, 44 let star vdovec, z dvema otrokoma 6—11 let išče vdovo ali priletno gospodinjico, katera bi imela veselje do trgovine, trdna gospodinja in nekaj premoženja do 1500 K. Ponudbe: „Veselo novo leto 1907“, poste restante Celje. 7 (3-3)

Hlapec za hišna opravila se sprejme v zavodu Marijinih bratov, Gradec, Kirchengasse št. 1. 16—18 kron mesečne plače, stanovanje, hrana in perilo prosto. Pod 20 letom se ne sprejme. 23 (2-2)

Srednje velike posestvo na prodaj. Nad 9 oralo rodovitno, lepo obdelano zemljo: njiv, travnikov, sadonosnik, vinograd, ne posekan, lep gozd, hiša, goveji hlev, nov kozolec, se takoj po zmerni ceni proda zaradi rodbinskih razmer. Polovica kupnine lahko vključena ostane. Posstvo leži 10 min. od okrajne ceste, blizu Blagovne. Več pove: Fr. Štante. Vrbo št. 40. Sentjur ob juž. žel. 24 (2-2)

Izkušeni, koncesionirani mestni zidarSKI mojster se ponuja pod ugodnimi pogoji v izvrševanje stavbenih del v rešitvi pri mestni ali drugi občini. Več pri uredništvu „Slov. Gosp.“ pod F. H. 26 (2-2)

Prodajalka, mesene stroke, išče službe v kakem trgu ali tudi na deželi. Naslov: „Zima“ poste restante, Mozirje. 42 1-1

Trgovina,

obstoječa iz manufakturnega in spekerijskega blaga v najboljšem prometu, tik farne cerkve v velikem okraju na Spodnjem Stajerskem, se takoj iz proste roke po zelo nizki ceni, namreč za 3000 kron proda. Najemnina je zelo nizka in je trgovina, magacin, dve sobi, kuhinja in vrt. Resne ponudbe naj se pošljejo pod N. L. 43 na upravnistvo „Slov. Gosp.“ 43 2-1

Trgovino in gostilno,

jako lepo urejeno s kuhinjo, sobami, klet, hlev, vrt, da takoj pod ugodnimi pogoji v najem

Hinko Dobnik

44 3-1 v Zrečah pri Konjicah.

Podobice

male in večje, zobčaste in gladke

dobite prav po ceni

v prodajalni Cirileve tiskarne v Mariboru.

Obhajilne podobice

so v 34 različnih vzorcih na prodaj.

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Pakraške želodčne kapljice

Cena je sledeča (franko na vsako pošto):

12 stekleničice (1 ducat) 5 K,

24 stekleničice (2 ducata) 8 K 40

36 stekleničice (3 ducati) 12 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel:

Se rabi s prav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, prsni in pljučni katarhi. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto):

2 originalni steklenici 3 K 40 v

4 originalne steklenice 5 K 90 v

6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

620 23

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Služba okrajnega tajnika.

Okrajni zastop ormoški razpisuje s tem službo provizoričnega okrajnega tajnika z letno plačo 1200 K in eventualnimi nagradami.

Prosilci, zmožni obeh deželnih jezikov v besedi in pisavi, imajo vložiti svoje z dokazili svojih sposobnostij opremljene prošnje najdalje do **25. januarja 1907** pri podpisnem okrajnem odboru. — Službo bo nastopiti takoj po imenovanju.

Prednost imajo tisti, ki so v enaki ali slični službi že bili nameščeni.

Okrajni odbor ormoški, dne 2. januarja 1907.

18 (2-2)

Načelnik: dr. Iv. Omulec.

Objava.

V vinarski in sadjarski šoli v Mariboru bode se vršil v dobi od 4. pa do vštete 9. februarja **tečaj za kletarstvo.**

Poučevalo se bode, kako naj se vino pripravi ter kako se naj z njim ravna. Ta tečaj je namenjen v prvi vrsti vinogradnikom. Ob tej priliki obdelovala se bode v nemškem jeziku teoretično in praktično vsa tozadevna vprašanja.

Število udeležencev omejeno je za sedaj na 20 oseb. Prijaviti se treba do 2. februarja podpisnemu ravnateljstvu. Vsak sprejet udeleženec plačati mora pri vstopu 10 kron za pokritje tozadevnih stroškov v blagajno tega zavoda. 38 3-1

Ravnateljstvo vinorejske in sadjarske šole v Mariboru.

Vinorejsko društvo v Ormožu

priređi

v četrtek, dne 31. januarja 1907

v dvorani gostilne g. Antona Skorčiča

prvi vinski sejem.

Ponujala se bodo vina lanskega, prav dobrega pridelka; kakor tudi vina starejših letnikov iz vseh vinorodnih krajev ormoško-ljutomerskih gor.

Začetek ob 11. uri predpoldne.

Železniške zveze z Ormožom:

Iz Maribora odhod poštne vlaka ob 8.15 predpoldne.

„Ljubljane“ Prihod v Ormož ob 10.24 „5.09“

Obhod iz Ormoža:

Ob 1.23 pop. brzovlak na Pragersko-Maribor-Ljubljane.

„4.23“ poštni vlak „ „ „ „

Ormož, v januarju 1907.

Za odbor „Vinorejskega društva“.

39 2-1

Načelnik: dr. Geršak.

Voščene sveče

za svečnico, voščene zvitke, sveče za krst in obhajilo priporoča veleč. duhovščini

Jožef Dufek

svečar v Mariboru. Viktringhofgasse 30.

Oddaja tudi na letne račune. — Kapljajoči vosek za polovično ceno. 1 (5-3)

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbam; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjenistvo za Spod. Stajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

Nova in najcenejša trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom

Grajski trg 2.

M. E. ŠEPEC

Burgplatz 2.

Maribor • (v lastni hiši)

priporoča za spomlad svojo veliko zalogo modnega blaga za dame in gospode. — Različne vrste pristnega platna za posteljne oprave, perila za dame in gospode, preproge, razne garniture za postelje, obleke za gospode in dečke, kravate itd. — Posebno velika izbira za neveste.

Postrežba točna in strogo solidna!

Razpošiljanje blaga
na vse kraje sveta!
Najcenejša, največja
ekspozitna trdka!

Prosim, zahtevajte
veliki cenik, ki se
pošlje zastoj in
poštne prosto!

H. Suttner urar, Ljubljana

Mestni trg, nasproti rotovža

prej v Kranju

priporoča svojo veliko, izborno

zalogo finih

švicarskih ur,

briljantov, zlatnine in srebrnine

v veliki izbiri po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res fino in
dobro, je to, da je razpošiljam
po celem svetu. — Na stotine pohvalnih pism
je vsakomur prostovoljno na ogled, da se lahko
sam prepriča.

Specerijska trgovina

A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogo špe-
cerijskega blaga ter različnega vina
in piva, žganja itd.

Velika zaloga premoga in drv.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

priporoča svoje

= izborna pivo v sodcih in steklenicah. =**POSOJILNICA V MARIBORU**

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadruženikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol milijona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne namene: 325.000 kron. Obrestna mera za hranilne vloge: 4% in 4 1/2%. — Obrestna mera za posojila: 5%, 5 1/2%, za hipotekarni, 6%, za osebni kredit. Rentni davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavnici polletno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Uradije se v torkih, sredah, četrtkih in sobotah dopoldne, izvenzmi praznike.

**Kupujte samo
pri narodnih
tordkah in
obrtnikih!**

To je novo!

	gld.
1 prt (rjuha) brez šiva	— 76
1 odeja z dobro volno napolnjena	— 2
1 zglatnik s čistim perjem napolnjen	— 75
1 kg čistega perja brez prahu	— 85
1 slamnjača (Strohsack) z lanenega cviliha	— 60
1 odeja iz himalaja-volne	— 10
1 brisalka	— 19
1/2 ducata kuhinjskih brisalk	— 65
1 namizni beli laneni prt	— 45
1/2 ducata kavinih servietov	— 24
1/2 belih servietov (veliki)	— 45
1 pisani namizni prt	— 48
1/2 ducata žepnih robcev (beli ali pisani)	— 36
1 predpasnik iz lincerskega druka, na obeh straneh za nošo	— 49
1 batist predpasnik (beli)	— 19
1 pas iz žameta ali svile	— 17
1 dežnik, močen	— 80
1 šifon srajca (fina)	— 25
1 oksford srajca	— 85
1 Jagrova srajca	— 83
1 ženska srajca	— 48
20 m močnega belega platna	— 20
20 m vojaškega platna	— 90
1 cagaste hlače (najboljše)	— 68
1 suknene hlače (močne)	— 60
1 par ženskih čevljev	— 85
1 „ moških čevljev	— 45

Tovarniška zaloga manufakturnega blaga

Alojzij Gniusek

Maribor, glavni trg št. 1.

M. Berdajs

Maribor : Sofijin trg

priporoča svojo veliko zalogo
špecerijskega blaga in
vse vrste semena.

Nova trgovina

Mahorič & Šeligo

• Ptuj •

nasproti pošte in gostilne Vračko
priporočata slav. občinstvu svojo
najnovejšo zalogo manufakturne-
nega blaga ter vabita k obilnemu
obisku.

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5

se priporoča častiti duhovščini
in slavnemu občinstvu v iz-
vrševanje vseh v to stroko spa-
jočih del in popravil.

Restavracija „Narodni dom“

v Mariboru

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čisti muškati
v steklenicah, Zadrževljutomeržan, dr. Stuhečev haložan i. dr.
— Piva: budijeviško in ob veselicah tudi akcijsko laško. —
Kuhinja samo s svežimi jedili.

Trgovina z železnino

Jos. Prstec

Maribor, Tržaška cesta 7

priporoča svojo veliko zalogo vsa-
kovrstnega orodja za rokodelce,
vse vrste železnine, traverze, kose,
peči, vodovodne naprave itd. Port-
land in Roman cement, apno itd.
Vse po najnižji ceni!

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat premlete gline priznane
najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo
strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekona-opeko,
plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

• Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Gaiser-ju. •

Nova trgovina z lesom in premogom

IVAN LAMPRECHT

MARIBOR, Karčovina 138

ob glavni cesti, za gostilno Taferne.

Prodaja vseh vrst lesa, drv
in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Franc Pleteršek

Maribor, Koroška cesta 24.

Velika zaloga raznega po-
hišstva, ogledal in podob.
Cene jako nizke.
Prodaja tudi na obroke.

Perutninarji!

PALMA jamčeno sredstvo,
ozdravi vsako pe-
rutnino, ki obeša perutnice, je dris-
ljava, ima zapetene zadke in vam
včasih zalega do zadnjega komada
pogine. — Pošljite 35, 55 ali pa
100 vin, naprej in naročite Palme
z navodilom poštne prosto. I. E.
Weixl, tičjeklajni preparati,
Maribor, Sofijin trg 3.

FELIKS ROP

manufakturna trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 5.

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke,
vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robcev, naglavljenih rut, nogavice itd.
Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjala.

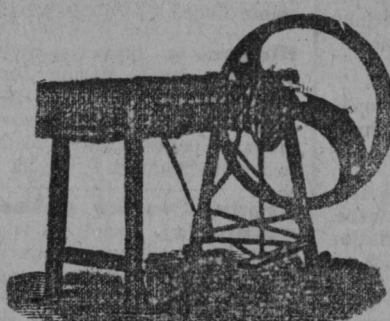
Najnižje cene! Postrežba točna!

Alojzij Pinter

trgovina pri farni cerkvi v Slov.

Bistrici (podružnica na Gor. Bistrici)

priporoča raznovrstno blago, kakor:
manufakturno, špecerijsko, železo,
steklo, posodo, barve itd. na de-
bilo in drobno.

Trgovina z železnino

„Merkur“

P. Majdič

— Celje. —

priporoča raznovrstne poljedelske stroje, posebno pa

slamorenice

vsakovrstno jeklo, železnino in pločevine, železno po-
hištvo, peči za šole in zasebno porabo, peči za kurjavo
z žaganjem, štedilnike, kuhinjsko posodo, vodnjake in
vodovodne naprave, železne in svinčene cevi.

Drsalice v vseh vrstah.

Nepremočljive vozne in komatne plahte.

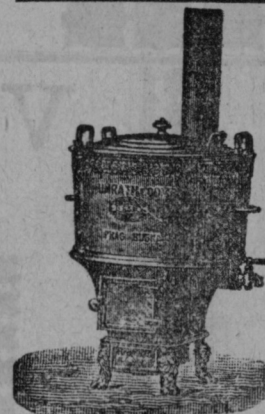
Najboljša umetna gnojila so:

**Tomaževa žlindra,
kalijeva sol, kajnit.**

Vse stavbene potrebščine:

**traverze, cement, cevi iz
kamenščine in trsfina.**

Protj ognju in vlonu
varne blagajne.

Narodna gostilna

„Pri pošti“

Maribor, Tegethofova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, iz-
vrstna domača vina ter mrzle
in tople jedi. Mar. Meden.

Barthel Novo

— apno —

za poklajo, najboljše kakovosti

priporoča

M. Berdajs, Maribor, Sofijin trg.